

ಕೊರವಂಜಿ

Koravanji

ಅಗಸ್ಟ್

೧೯೬೦

ಸಂಪಾದಕರು
ಶ್ರೀಲಿ ರಾ. ಪಿ.

ಬರಹಗಾರರು :

ಶ್ರೀಲಿ ರಾಮಿ

ಶ್ರೀಲಿ ಹಾ. ರಾ.

ಶ್ರೀಲಿ ಶ್ರೀರಂಗ

ಶ್ರೀಲಿ ಕೇಳ

ಶ್ರೀಲಿ ಅ. ರಾ. ಸೇ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ಕಿಟ್ಟನ್

ಶ್ರೀಲಿ ದಾಶರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ

ಇತ್ಯಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ.

ಬದಿಪ್ರತಿ
ಕವುನಾಳ್ವಾ

ತಳನಗಯ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ

VITOFERRIN

HYDRE INDUSTRIAL & TESTING LABORATORY LTD. MALLESWARAM BANGALORE

ವೈಟೋಫೆರಿನ್

(ಆಧುನಿಕ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಟಾನಿಕ್)

ಇದರಲ್ಲಿ "ಎ" "ಬಿ" ಮತ್ತು "ಡಿ" ಎಂಬ ವೈಟಮಿನ್‌ಗಳೂ, ಐರನ್, ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಮುಂತಾದ ಲೋಹ ವಿಶೇಷಗಳೂ, ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ ತಾಮ್ರವೂ, ಮತ್ತು ಮಾಲ್ಟಾಸಾರ್, ಜೇನುತುಪ್ಪಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಒಂದು ಅಮೃತವಾನು. ಇದರಲ್ಲಿ ದೇಹಶಕ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಕಲ ಔಷಧಗಳ ಸಮೂಹವೂ ಇದೆ. ಖಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಎದ್ದವರಿಗೂ, ಬಸುರಿ ಬಾಣಂತಿಯರ ದೇಹದಾರ್ಢ್ಯಕ್ಕೂ ಇದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಔಷಧ. ಸೇವಿಸಲು ಬಹಳ ರುಚಿಯಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಮಧುರವಾಗಿಯೂ ಇದೆ

ತಯಾರಕರು:

ದಿ ಮೈಸೂರು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಅಂಡ್ ಟ್ರಸ್ಟಿಂಗ್

ಲ್ಯಾಬೋರಟರಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ

ಬೆಂಗಳೂರು 3

Printed by B. S. Iyengar, Bangalore City.

Publisher—B N. Gupta

Editor—M Sivaram

ಅ ಗ ಸ್ವ ರಂ ರಂ ದು

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆ

ನಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯತ್ತನ್ನು ನಾವೇ ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ

ಸ್ವಾ ತಂ ತ್ತ್ವ ಕ ರೆ ಯಿ ತ್ತಿ ದೆ

★

★

★

★

ನಮ್ಮ ಸುಖ ಹಿತಗಳನ್ನು ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಲು.

ಪೂ ರ್ಣ ಮಾ ಕ ರೆ ಯೀ ಯು ತ್ತಿ ದೆ

ರೇಷ್ಮೆ ಸೀರೆಗಳಿಗೆ ತವರು — ಮೈಸೂರು ರೇಷ್ಮೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ
ವಜಂಟರು

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸುಸ್ವಾಗತ — ಆದರದ ಸೇವೆ

★

★

★

★

ಪೂ ರ್ಣ ಮಾ ಸಿ ಲ್ಕ ಹೌ ಸ್

ಮೇಲಂತಸ್ತಿನ ಅಂಗಡಿ

ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ

—

—

ಬೆಂಗಳೂರು-೨.

Do you want Paints & Varnishes of Quality ?

Then Ask only for :

"LUSTROLAC" PURE Synthetic and Popular Enamels in all colours and shades

"LUSTROLAC" Aluminium paint in dual containers.

"LINOLAC" Clear Baking Oil Insulating Varnish

"MYSOLAC" Clear Shellac Insulating Varnish.

"MYSOLAC" Black Insulating Varnish.

"CHANGIR" Superior Chassis Black for undercarriages.

"FIXTITE" Gasket Cement.

"PROXYLAC" Nitrocellulose Lacquers and Thinners

Primers, Undercoats, Clear Varnishes and

Thinners to suit each class of paints

YOU CAN NEVER GO WRONG WITH YOUR CHOICE

Phone No. 4173

Tele: "WATERPROOF"

Manufactured by

THE MYSORE WATERPROOFS LTD.,

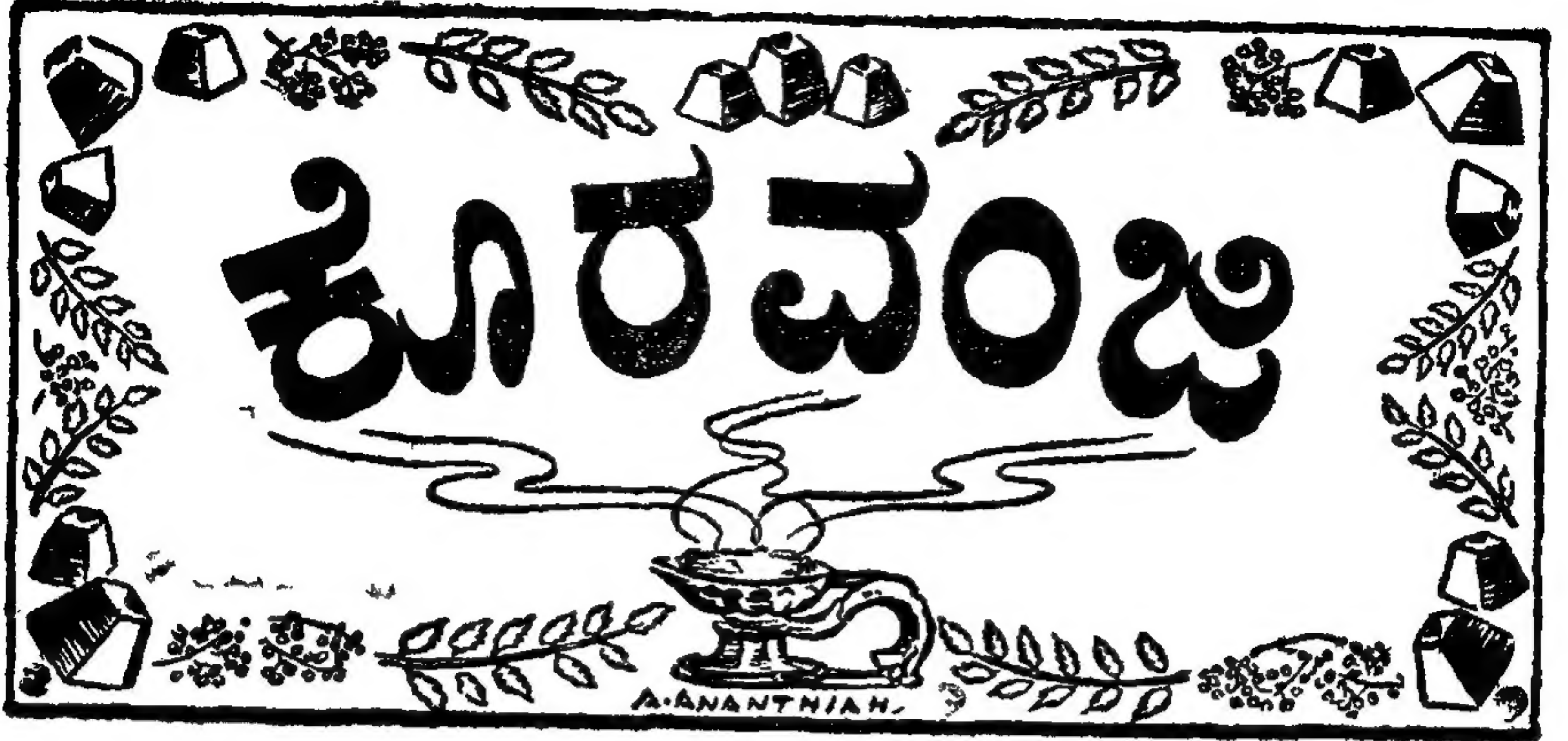
HINDUSTAN AIRCRAFT P. O.

BANGALORE - 17

Koravanji, August, 1960

ಸಂಪುಟ ೨೩

ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೬೦

ಸಂಚಿಕೆ ೫

ಕು ಹ ಕಿ ಡಿ ಗ ಳು

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು, ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ತಲೆ ತುರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ತಿರುಪತಿಗೆ ಹೋದರಂತೆ.

* * * *

ಒಂದು ಬಟ್ಟಲು ಕಾಫಿ ಕುಡಿದು, ಚಿಲ್ಮಿ ಕೊಡಯ್ಯಾ ಅಂತ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ನೋಟನ್ನು ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಹೊಟಲಲ್ಲಿ ವಸೀತಾರಂತೆ, ಕೊಯ ಮತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ.

* * * *

ಸಂಸ್ಥಾನದ ನೌಕರರು ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡದಿದ್ದ ಕಾರಣ, ಅವರುಗಳಿಗೆ ಭಕ್ಷೀಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆ ಮೂಡಿದೆಯಂತೆ.

* * * *

ಜವಾನಿನ ಮಾಜಿ ಪ್ರಧಾನಿ ಶ್ರೀ ಕೆಷಿಯವರ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಅಪಘಾತವೆಸಗಿದ ಅಪರಾಧಿಯು,

“ ಕೆಷಿಯವರು ತಮ್ಮ ಪಾದಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಮೆರಿಕನ್ನರ ಪಾದಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಅಂದಮೇಲೆ ನನ್ನ ಅಪರಾಧ ಜವಾನಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ” ಎಂದು ಹೇಳಿರಬಹುದಾದರೂ ಸುಳ್ಳಂತೆ !

* * * *

ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ, ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ, ಮುಷ್ಕರದ ದೆಸೆಯಿಂದಾದ ನಷ್ಟವನ್ನು, ಕೇಂದ್ರ ನೌಕರರ ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಿದ ಸಂಘಗಳು, ಆ ಸಂಘಗಳ ನಾಯಕರುಗಳೂ ತುಂಬಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಕಾನೂನು ತಂದರೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮುಷ್ಕರಗಳ ಸಂಭವವೇ ಇರಲಾರದೇನೋ !

ಅಂತಹ ಕಾನೂನು ತರುವುದಾದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವಿದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ !

* * * *

ನೇಪಾಳದ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಚೀಣೀ ಒಂಟಿಯು ತಲೆ ಹಾಕುತ್ತಿದೆಯಂತೆ !
—ಒಂಟಿ ಡೇರಾ ಕತೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯಲ್ಲಾ ?

* * * *

ಭಾಷಾವಾರು ನಿಮಿತ್ತ ನಡೆದ ಗಲಭೆಗಳನ್ನು, ರಾಕ್ಷಸ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಕಂಡ ಮೇಲೆ, ಆಸಾಂ ಪ್ರದೇಶವು ಕಾಮರೂಪ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದನ್ನುವುದರ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತಿದೆ.

* * * *

ಸ್ಟೇಷನ್ ಮಾಸ್ತರುಗಳ ಮುಷ್ಕರ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ.
—ಸ್ಟೇಷನ್ ಮಾಸ್ತರರೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಕಳ್ಳರು ಹಲ್ಲೆ ನಡೆಸಿದರಂತೆ. ಪತ್ರಿಕಾ ಸುದ್ದಿಗಳು.
—ಒಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆಯೇನೋ ?

* * * *

ಹದಿನೈದು ಭಾರಿ ಪೊಲೀಸರು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದರು. —ಪತ್ರಿಕೆ—
ನಿಶ್ಚಯ ಜನರ ಮೇಲೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಭಾರಿಯಾಗಿರಬೇಕು !

* * * *

ಪ್ರೇಮದ ಸೂಚಕ ತಾಜಮಹಲಿನಲ್ಲಿ ಬಿರುಕು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದೆಯಂತೆ !
—ಮುಘ್ಘ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೂ ಬಡಿಯುತ್ತೆ ಅಲ್ಲವೇ ?

* * * *

ಆಗಸ್ಟ್ ೧೫ರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆಗೆ, ಚೀಣಾದ ಚೌ ಎನ್ ಲೈರವರು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ನಮ್ಮದೂ ಕೂಡ ಅಂತ ಅಭಿವಂದನೆ ಮಾಡಲು ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ಖಚಿತವಲ್ಲವಂತೆ !

* * * *

ಇದು ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ ?

ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಿದಾಗ, ಕೆಲಸ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಹಿರಿಯಾಶೆಯಿಂದ, ಅಂಚೆ ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ದಿನಗೂಲಿ ಮೇಲೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ದಿನ ಒಂದಕ್ಕೆ ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಅಂತ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದರಂತೆ.

ಹೆಬ್ಬಿ ಗುಬ್ಬಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದುಬರಹ ಬಾರದ, ಜೈ ಜೈ ಎಂದು ಕೂಗುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಲಿತಿದ್ದ ಧಾಂಡಿಗ ಯುವಕನೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು, ನಾನು ಸ್ವಯಂಸೇವಕನಾಗುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿ ದಿನ ಒಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಬಡಬಡಿಸಿದನಂತೆ !

ಅವನ ಟೋಪಿ ನೋಡಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮ್ರವಾಗಿ “ನಿಮಗೇಕೆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ? ಅಂಚೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೇನಾದರೂ ಪರಿಶ್ರಮವಿದೆಯೇ ? ಉಳಿದವರಿಗಿಂತ ಎರಡರಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಲ್ಲೀರಾ ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದರಂತೆ.

“ಹಾಗಲ್ಲೀ ! ಓದುಬರಹ ಬಂದವರು ಈ ಕೆಲಸಾನ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಪ್ರಯಾಸ ಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಎರಡರಷ್ಟು ದಿನಗೂಲಿ ಕೇಳಿದೆ” ಅಂದನಂತೆ.

* * * *

ಗುಬ್ಬಾಲೆ ಅಂಚೆ ಮಾಸ್ತರು ತಮಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಬಂದ ಕಾಗದಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಸ್ವಾಂಪು ಹಚ್ಚಿದವು, ಸ್ವಾಂಪು ಹಚ್ಚದೇ ಇದ್ದವು ಎಂದು. ಬಡಬಂಧುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯುವಾಗ, ಸ್ವಾಂಪು ಇಲ್ಲದೆ ನಷ್ಟವೈಡು ಹಾಕಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಹರಿದು ಓದದೇ ಹಾಗೇ ಕಸದ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕುವ ನಾಡಿಕೆ.

ಜುಲೈ ಹದಿನೇಳನೇ ತಾರೀಖು ಗುಬ್ಬಾಲೆ ಅಂಚೆ ಮಾಸ್ತರು, ತರಕಾರಿ ತರುಕ್ಕೆ ಅಂತ ಹೆಬ್ಬಿ ಸಂತೆಗೆ ಹೋದಾಗ, ಅಲ್ಲಿ ಹೆಬ್ಬಿ ಅಂಚೆ ಮಾಸ್ತರು ಭಿಟ್ಟಿಯಾದರು. ಹೆಬ್ಬಿ ಮಾಸ್ತರಂದರು, “ನೀವು ಸಂಪು ಹೂಡಲಿಲ್ಲವೇ ? ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ತಾ

ಇಧೀರಾ ?” ಅಂತ. “ ಯಾಕೆ ? ಏನು ? ” ಅಂತ ಗುಬ್ಬಾಲೆ ಮಾಸ್ತರು ಕೇಳಿದರು. “ ನಮ್ಮ ಯೂನಿಯನ್ನವರು ಬರೆದ ಕಾಗದ ಬರಲಿಲ್ಲವೇ ? ” ಎಂದು ಹೆಬ್ಬಿ ಮಾಸ್ತರು ಕೇಳಿದರು. “ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋದ ಮೇಲೆ ನೋಡ್ತೀನಿ ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಗುಬ್ಬಾಲೆ ಮಾಸ್ತರು. ಕಸದ ಬುಟ್ಟಿಯಿಂದ ನಷ್ಟವೈಡ್ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಒಡೆದು ನೋಡಿದಾಗ, ಹನ್ನೊಂದರಿಂದ ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಬೇಕು ಎಂದು ಯೂನಿಯನ್ನಿನ ಆಜ್ಞೆ ಇದ್ದ ಕಾಗದ ಇತ್ತು.

ಹದಿನೇಳನೇ ತಾರೀಖು, ಗುಬ್ಬಾಲೆ ಅಂಚೆಮಾಸ್ತರು ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಹತ್ತನೇ ತಾರೀಖನ್ನು ಬರೆದು ತಾವು ಯೂನಿಯನ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗೆ ತಾವು ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಹೂಡಿದೆ ಎಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದರು.

ಗುಬ್ಬಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಚೆ ಮಾಸ್ತರು ಸಂಪು ಹೂಡಿದ್ದು ಗುಬ್ಬಾಲೆಯ ಜನತೆಗೆ ತಿಳಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ಊರಿನವರಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

* * * *

ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪು ಸಾಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿನ ನೌಕರರೆಲ್ಲಾ ಹೆಂಡಿರ ಕಾಟವನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಾಳಲಾರದೆ ಕಚೇರಿಗೆ ಹೋಗಲೊಲ್ಲದೆ ಹತ್ತಿರಿದ್ದ ಹೋಟೆಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹರಟೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಎದುರಿಗಿದ್ದ ವಿಧಾನಸೌಧದಿಂದ ದುಡಿದು ಬೇಸತ್ತು ಸುಸ್ತಾಗಿ ಬಂದ ನೌಕರರು, ಒಂದು ವಡೆ ಅರ್ಧ ಕಾಫಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ವಾಡಿಕೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ರಾಮು ಹೋಟೆಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕೈದ್ದ ತನ್ನ ಶಾಲಾಗೆಳೆಯ ಭೀಮುವನ್ನು ಕಂಡ. “ ಸಂಪುಹೂಡಿದ್ದರೂ ಜಾಮೂನು ದೋಸೆ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೀಯಲ್ಲೋ, ನಿಮ್ಮ ಪುಣ್ಯವೇ ಪುಣ್ಯ ” ಎಂದ ರಾಮು.

“ ಏನು ಪುಣ್ಯಾನೋ ! ನಮ್ಮ ಯೂನಿಯನ್ನಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡೋದು ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ, ನಿನಗೂ ತಿಂಡಿ ಕೊಡಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಕಣೋ, ನನಗೆ ಬರೋ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ” ಎಂದು ಭೀಮು ಅಳುಮುಖನಾದ

“ ಎಲಾ ಮಗನೇ ! ಮೂರು ಸರ್ತಿ ಫೇಲಾಗಿ ಜಾತಕ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರದ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿ, ಇನ್ನೂ ಸಾಲದು ಅಂತ ಅಳುತ್ತಾನಲ್ಲಾ ! ಇವನಿಗಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವ್ಯಾಸುಮಾಡಿ, ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಅರೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಇರುವ ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಬಾರದೆ ? ” ಎಂದು ರಾಮು ಅಂದುಕೊಂಡನಂತೆ.

=====

ಕೊರವೇಶ್ವರ ವಚನಗಳು

(ಮುಷ್ಕರ)

ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗುಂಪುಕೂಡಿ ಕಚಪಿಚ ಎಂದು ಹರಟುತ್ತಿರುವ ಕ್ಲಾರ್ಕ್‌ಗಳೇ ನೀವು ಕಂಡಿರಾ ನೀವು ಕಂಡಿರಾ? ನೆಶ್ಯ ಎರಿಸಿ ದಿಕ್ಕುತೋಚದೆ ಕಣ್‌ಕಣ್ ಬಿಡುತ್ತಿರುವ ಪೋಸ್ಟ್ ಮೇಸ್ಟರೇ ನೀವು ಕಂಡಿರಾ ನೀವು ಕಂಡಿರಾ? ಓಹೋ, ಇಲ್ಲೊಂದೆಡೆ ನಿಂತು ಗುಸಗುಸ ವೆಂದು ಗುಪ್ತಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಪೋಸ್ಟ್‌ಮನ್‌ಗಳೇ ನೀವು ಕಂಡಿರಾ ನೀವು ಕಂಡಿರಾ? ನಮ್ಮ ಬೀಟೆನ ಪೋಸ್ಟ್‌ಮನ್ ಪಾಪಯ್ಯ ಕಾಣ ಸಿಗದೆ ದಿನ ಎಂಟಾಯಿತು, ನೀವು ಕಂಡಿರಾ ನೀವು ಕಂಡಿರಾ ಎಂದು ಅರ ಸುತ್ತ ಬಂದ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಪೋಸ್ಟಿಗೆ ಮುಳುವಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಸಂಪು. ತಂತಿಗೆ ಕಡಿತವಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಸಂಪು. ರೈಲಿಗೆ ಕಂಬಿ ಕೇಳಿಸಿತ್ತು ಸಂಪು. ಗೂಡ್ಸ್‌ಗಳನೆಲ್ಲ ಗುಡಿಸಿಹಾಕಿತ್ತು ಸಂಪು. ಪ್ಲೇನು, ಕಸ್ಟಂಸ್, ಮದ್ದು ಗುಂಡು, ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಎಂಟು ಎಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ಖಾತೆಗಳನೆಲ್ಲ ಕಾಡಿತ್ತು ಸಂಪು. ಪೈ, ಜೋಶಿ, ಗುರುಸಾಮಿ ಪೀಟರಾದಿಗಳೆಲ್ಲ ಒಡ್ಡಿದ ಸಂಪಿನ ಕಾಟವೇ ಕಾಟ ಎಂದು ಜಗತಿ ಕೈಕೈ ಹಿಸುಕುವುದ ಕಂಡ ಕೊರ ವೇಶ್ವರ.

ಪೇಪರೊಳಗೆಲ್ಲ ಸಂಪು, ರೇಡಿಯೋದೊಳಗೂ ಸಂಪು, ಕ್ಲಬ್ಬಿನೊಳಗೂ ಸಂಪು, ಸಂತೆಯೊಳಗೂ ಸಂಪು. ದೇಶದೊಳಗೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಮುಷ್ಕರದ ಸುದ್ದಿ ತಾನೇ ತಾನಾಯಿತಲ್ಲ ಎಂದು ಮೂಗಿಗೆ ಬೆರಳೇರಿಸಿದ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಮುಷ್ಕರವೊಂದಾದರೆ ಹುರಿದುಂಬಿಸುವ ಪಾರ್ಟಿಗಳು ಹಲವು. ನೌಕರನಿಗೆ ಸರಕಾರವೇ ದೈವ. ಆಚೆ ಈಚೆ ನೆರವು ಬೇಡಿದರೆ ಮಟ್ಟಹಾಕುವೆವೆಂದು ಬಿಳಿ ಬೋಪಿಗಳು ಮೂಗೇರಿಸುವುದ ಕಂಡ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ನಯದಿಂದ ಕರೆದರೆ ಓ ಎಂಬನು ನೆಹರು, ನಯವಿರದೆ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಕೇಳಿ ದರೆ ಓ ಎಂಬನೆ? ನಯವನರಿಯರು ತಾಳ್ಮೆಯರಿಯರು ಸಂಪಿನ ಭಕ್ತರು. ನಯವಿರದೆ ತಾಳ್ಮೆಯಿರದೆ ಬರಿದೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ನಕಾರವೇ ಪ್ರಾಪ್ತಿ

ಎಂದು ಸರಕಾರಿ ವಕ್ತಾರ ನಾಲಗೆ ರುಳಿಸುವುದ ಕಂಡ ನಮ್ಮ ಕೊರ ವೇಶ್ವರ.

ಮುಷ್ಕರದ ಮುನ್ನ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಎಂತಿದ್ದರೇನೋ. ನಾನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನೌಕರರ ಸಂಘಟನೆ ಕಪ್ಪೆಗಳ ಕೂಡಿಸಿ ಬುಟ್ಟಿಯೋಳಿಟ್ಟಂತಾಯಿತಯ್ಯ ನಮ್ಮವರೇ ನಮಗೆ ಕೈಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಗೆಲುವೆಂಬುದುಂಟೆ ಎಂದು ಕಾರ್ಮಿಕ ಮುಖಂಡ ಕರುಬುವುದ ಕಂಡ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಎಲ್ಲರೂ ವೀರರು, ಎಲ್ಲರೂ ಧೀರರು, ಎಲ್ಲರೂ ಮಹಿಮರು, ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಮಥರು. ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡುವಾಗ ಕಾಣಬಹುದು. ಮುಷ್ಕರ ಹಿಂದೆಗೆಯುವಾಗ ಕಾಣಬಾರದು. ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೆರರ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿ ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಒಳನಡೆದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರೆ ನಿಜ ಖದೀಮರೆನ್ನುವ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

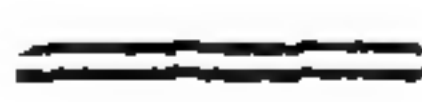
ನಮ್ಮವರೆಂದುಕೊಂಡು ಪೋಸಿ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಹೊನ್ನ ಶೂಲದಲಿಕ್ಕಿದರಯ್ಯ. ನಿಮ್ಮ ಪೂಸಿ ಎಮಗೆ ಕೈಕೊಟ್ಟಿತಯ್ಯ. ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತೇಜನವೇ ನಮ್ಮ ನರಕಕ್ಕೆ ನೂಕಿತಯ್ಯ ಎಂದು ಅಲ್ಲೊಬ್ಬ ಇಲ್ಲೊಬ್ಬ ಬಡನೌಕರ ಗೋಳಿಡುವುದ ಕಂಡ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

News ನೊಳಗೆಲ್ಲ ಹುಸಿಯ ತುಂಬಿ, News Reel ಗಳೆಲ್ಲ ಥಾಂಡೂಂಗಳ ತುಂಬಿ ನರಕವಿದ್ದೆಲ್ಲ ಸ್ವರ್ಗವೆಂಬ ಸುದ್ದಿ ತುಂಬಿ, ರೈಲೆಲ್ಲ ಓಡಿನೆ, ಪ್ಲೇನುಗಳೆಲ್ಲ ಹಾರಿನೆ, ಟಪ್ಪಲು ಸಾಗಿನೆ, ಕಚೇರಿಗ್ಗಳೆಲ್ಲ ತೆರೆದಿನೆ ಎಂದೆಲ್ಲ ಪದೇ ಪದೇ ಸಾರಿ ಆಕಾಶವಾಣಿಯೆಂಬುದು ಸಂಪಿನ ವೇಳೆ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರವಾಣಿಯಾಯಿತಯ್ಯ ಎಂದು ಬೆರಗಾದ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮದಲಿ ಸ್ತ್ರೈಕು ನಡೆದರೆ, ಹೂಂ, ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ಕೊಡಿರೆಂಬಯ್ಯ, ತಮ್ಮ ನೌಕರರು ಕೊಡಿ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಸದೆ ಬಡಿಯುವರಯ್ಯ. ಎರೆಡೆರಡು ಅಳತೆಗೋಲಿವುಗಳೇಕಯ್ಯ ಎಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆದಾರ ಕಿಟ್ಟಯ್ಯ ವಟಗುಟ್ಟುವುದ ಕಂಡ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಮುಷ್ಕರವ ಮುರಿದು ಕೇಕೆ ಹೊಡೆದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನೌಕರರ ಮನದೊಳಗಿನ ಕಹಿಯನು ತೊಡೆದಂತಾಗಲಿಲ್ಲವಯ್ಯ, ಯೂನಿಯನ್‌ಗಳ ನಿಸತ್ವಗೊಳಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಾಳಿನ ದಾರಿ ಸುಗಮವಾದಂತಾಗಲಿಲ್ಲವಯ್ಯ. ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಹೀನಂಗಳ ಮರೆತು ಸೌಹಾರ್ದದ ದಾರಿಯ ತುಳಿವುದೇ ಸಕಲರಿಗೂ ಲೇಸೆಂಬ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

—ರಾಮಿ.

ಮದುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹರಸಲು ಹೋದರೆ!

ಸುಂದರ್ಪ್ರಾಯರ ಮಗನಿಗೆ ಮದುವೆ ಅಂತ ನಾನು ನಿನ್ನೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದವನೇ ಮನೆಯವರನ್ನು, ದುಡಿದು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಹಸನ್ಮುಖದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದರೂ ಯಾರೂ ಕತ್ತು ಕೂಡ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಹುಡುಗನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಫಲಿತಾಂಶ ಹೇಳಿದಾಗಲೂ ಹೀಗೇನೇ ಮನೇಲಿ. ಅದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೇನು, ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿ ಡಬ್ಬವನ್ನು ಬಿಡುವಿನ ಮೇಲೆ ಕುಕ್ಕುವಳು! ಹಿರಿಮಗಳು ಹಾರ್ಮಿನಿಯಲ್ಲಿ “ಕಾದಿರುವಳು ಶಬರಿ” ಹಾಡನ್ನು ಬಾರಿಸುವಳು! ಮನೆಗೆಲಸದವಳೂನೂ ರಿಜಲ್ಟ್ ಬಂದ ದಿವಸ ತುಟಿ ಪಿಟಕ್ ಎನ್ನದೆ ಪರಕೇಲಿ ರೂಡಿಸುತ್ತಾಳೆ! ಒಬ್ಬರೂ ಏನನ್ನು ಮಾತಾಡದೆ ಎಷ್ಟನ್ನೂ ತೋರ್ಪಡಿಸದೆ ಒಳಗೇ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಥದೋ ಸುಖವನ್ನು! ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಹುಡುಗನಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗುವುದೂ ಸುಂದರ್ಪ್ರಾಯರ ಮಗನಿಗೆ ಮದುವೆ ಆಗುವುದೂ ಎರಡೂ ಅವರ ಈ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬುದೇ ಅವರ ಸಿದ್ಧಾಂತ!

ಸುಂದರ್ಪ್ರಾಯರ ಮಗನೂ ಮೊನ್ನೆ ಮದುವೆಯಾದ ಶ್ಯಾಮೀ ಅಂತೆಯೇ ಅವಳ ಕಡೆಯ ಸಂಬಂಧದವನು. ಸುಮಾರು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಶ್ಯಾಮಿ ಮದುವೆ ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆ ಬಂದಾಗ “ನಿಮ್ಮ ಶ್ಯಾಮೀಗೆ ಮದುವೆಯಂತೆ ಕಣೆ, ಹುಡುಗಿ ಬಿ.ಎ. ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾಳಂತೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಆಕೆ ಮೊಸರನ್ನದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಅಂತ, ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವಳು ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆ ನೋಡೋ ಉತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿ ಬೇಗ ಎದ್ದು “ನಮ್ಮ ಶ್ಯಾಮೀಗೆ ಸೊಗಸಾದ ಬಹುಮಾನ ಓದಿಸಬೇಕು ಅಂದ್ರೆ, ನವೀನವಾಗಿರಬೇಕು” ಅಂತ ನನ್ನರಾಗ ಎಳೆದವಳು, ಈದಿನ ಒಲಿಯದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವಂಥ ಡಬ್ಬದ ಶಬ್ದವೇ ಮಾಡಿದಾಗ ನನಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಮಾನವೇ ಆಯಿತು. ಬುದ್ಧಿ ಕಳಚಿಕೊಂಡಂತೇ ಆಗಿತ್ತು. ಜೇಬಿಗೆ ಕೈಹಾಕಿ ತಡಿಕಿದಾಗ ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆಯೇನೋ ಸಿಕ್ಕು! ತುಂಬಾ ಕೆಟ್ಟ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ತನ್ನ ಕೇಸಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಏನಾದರೂ ಪತ್ರ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅದ ಖುಷಿಯಾಗಿ, ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಓದದೆ, ಕ್ಷಕ್ಷಿಗಾರನಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವಂತೆ ಹುಸಿ ನಗೆ ನಗುತ್ತಾ ಜಡ್ಡಿ ಮುಂದೆ ನಾನು ನನ್ನ ಜೇಬಿನಿಂದ ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಪಟದಂತೆ ಆಡಿದೆ! ಯು-2 ಗೂಢಚರ್ಮಿಯ ವಿಮಾನವನ್ನು ಹೊಡೆದು ಕೆಳಕ್ಕುರುಳಿಸಿದಂತೆ

ಎತ್ತರ ಸಾಲದ ಆಕೆ ಮಡಿಕೋಲಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೇನ ತಿವಿದು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬೀಳಿಸಿದಳು! ಅದನ್ನು ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಓದಿದಾಗಲೇ ಅವರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು- ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸುಂದರ್ಪಾಯರ ಮಗನಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತೆ ಅಂತ. ಸುಂದರ್ಪಾಯರ ಮಗನಿಗೆ ಮದುವೆಯಾದರೆ ನೀನ್ಯಾಕಯ್ಯ ಎಷ್ಟೊಂದು ಹಿಗ್ಗುತ್ತೀಯ, ಕೆಸವಿನ ದಂಟಿನ ಮಜ್ಜೆಗೆ ಹುಳೀನ ತಿಂದಂತೆ ನಾಲಿಗೆ ತುರುಸುತ್ತಿದ್ದೀಯಲ್ಲ ಅಂತ ಯಾರಾದರೂ ದಾಯಾದಿ ವಂಶಸ್ಥರು ಕೇಳಬಹುದು. ಕೇಳಲಿ! ಆಗಬೇಕಾದ ಕರ್ಮಗಳೆಲ್ಲಾ ತಡವಾದರೂ ನಡೆಯುತ್ತಲ್ಲಾ ಈ ಜೀವನದಲ್ಲಿ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಅರಳುಮರಳು ಬಡಿಯಿತು ಅಷ್ಟೆ! ವಯಸ್ಸಾಗುತ್ತಾ ಹೀಗೇನೇ ಅಲ್ಲವೆ ಬರುವ ಸುಖ ಸಂತೋಷಗಳು! ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಹುಡುಗನಿಗೂ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೊತ್ತು ಬರುತ್ತಿರಬೇಕು ಅಂತ ಅನ್ನಿಸೊಲ್ಲವೆ-ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳು ನಡೆದರೆ.

ಅವತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲ ದೊಡ್ಡ ಬಡಾವಣೆಯ ಚಿಕ್ಕ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾದರಿ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ನಾವು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾಯ್ತು! ನಮ್ಮ ಮನೆಯಾಕೆಗೆ ಆಹ್ವಾನಪತ್ರ ಬಂದ ಕಾರಣ. ನಾನೂ ಬರಬೇಕೆಂದು ಶಾಲೆಯವರು ಬಲವಂತ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ—ಆಕೆ ಬಲವಂತ ಮಾಡಿದ್ದಳು. ಮಳೆಗಾಲವಾದ್ದರಿಂದ ಭತ್ತಿನೂ ಅಂತ ಆಜ್ಞೆಯೂ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಳು! ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಗಂಡುಭತ್ತಿ ನೆರಳನ್ನೇ ಸ್ವಲ್ಪ ವಾರೆಯಾಗಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾ ಮಾದರಿ ಪಾಠಶಾಲೆ ಕಡೆ ಹೊರಟೆವು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಸೂತಿ ಮೀನಾಕ್ಷಮ್ಮನನ್ನು ಆಕೆ ಕರೆದದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಕೊಡೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ವಾಲಿಸಿದೆ. ಮನೇಲಿ ಗಂಡನನ್ನು ಕುಕ್ಕುವ ಕಸೂತಿ ಮೀನಾಕ್ಷಿ ತಲೇನ ನನ್ನ ಕೊಡೆ ಕಡ್ಡಿಗಳು ಕುಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದವು! ಆತ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನಾದರೂ ತಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನೆಂದೆ ನಿಸಿತು!

ನಾವು ಸಭೆಯನ್ನು ತಲುಪುವ ವೇಳೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು, ಶಾಲೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೂ, ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ: “ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷವಾಯ್ತು. ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೇಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಾಲದು ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ನೀವು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ನೀವೆಲ್ಲಾ, ಅಂದರೆ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೂ ಶಾಲೆಗೆ ಬರೋ ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಂದಿರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಬೇಕು” ಅಂತ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಸೂಯೆ ಪಡುವಂಥ ಉತ್ಸಾಹ ಚಿಮ್ಮುತ್ತಿತ್ತು. ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ

ಆಕೆಗೆ ನಾನು “ತಕ್ಷಣ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತೇನೆ” ಎಂದೆ! “ಛೇ! ಎಲ್ಲಾದರೂ ಉಂಟೆ....ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣ ಕೇಳಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೆ ಅಂದ್ರೆ—ಪುರ ಸಭೆಯ ಕೊಳಾಯಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಗೆ ಕರೆದರೆ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗೋದು. ನೀವೇನೂ ರಾಜಿನಾಮೆ ಪತ್ರಾನ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ” ಅಂತ ಹೇಳಿದಳು. ಅಲ್ಲಿಗೇ ಬಂದಿದ್ದ ವಿಮಾನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಚಂದ್ರನೂ ನನಗೆ ಧೈರ್ಯ ಹೇಳಿದ—“ಬಿಡಿ, ಮಾವಯ್ಯ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು ಅಂತ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು .. ಎಲ್ಲಾದರೂ ಉಂಟೆ? ಮಾವಯ್ಯ ಅಂತ ಕೇಷಿ ಐಸನ್‌ಹೋವರ್‌ಗೆ ಹೇಳುವಂತೆ ಕೇಚಲು ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಕಿರುಗುಟ್ಟಿದ.

ನಾನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ತಂದುಕೊಂಡು “ಮನೇಗೆ ಬಾಪ್ಪ ಚಂದ್ರ, ವಿಮಾನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನವೆ ಚಂದ್ರ, ಕೈತುಂಬಾ ಹಣ ಕೊಡ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲವೆ ಚಂದ್ರ” ಅಂತ ಚಂದ್ರನ ಚಂದ್ರಲೋಕಕ್ಕೆ ಏರಿಸುತ್ತಾ ಮಾವ ನಂತೆಯೇ ಮರುಳುಮಾತಾಡಿ ಹಣವಂತ ಅಳಿಯನ ಸಾಮೀಪ್ಯದ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದೆ! ಆಗ ನಮ್ಮ ಚಂದ್ರನ ಕೈಹಿಡಿದ ಚಂದ್ರಮುಖಿ, ಉತ್ತರಮುಖಿ ಯಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ ನಮ್ಮಾಕೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದಳು: “ನಿಮ್ಮ ಸುಂದರ್ಪಾಯರ ಮಗನಿಗೆ ಮದುವೆಯಂತಲ್ಲೇ, ಆಫೀಕಾದಿಂದ ಎಂದು ಬಂದನೆ? ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ತಂದಿದ್ದಾನಂತಲ್ಲೆ? ನೀನು ಅತ್ತಿ ವರಸೆ ಆಗಬೇಕು ಅಲ್ವೇನೆ ವರನಿಗೆ! ಯಾವಾಗ ಹೋಗುತ್ತೀಯೆ” ಅಂತ. ಮಳೆಹನಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಕೊಡೇನ ಬಿಚ್ಚಿ 25 ಡಿಗ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದೆ! “ಪಾಡರ್ಪು, ಬಣ್ಣ ಎಲ್ಲಾ ಮಳೆಹನಿ ಬಿದ್ದು ನಷ್ಟವಾಗು ತ್ತಮ್ಮ, ಹೀಗೆ ಬಂದು ನಿಂತುಕೋಮ್ಮ” ಅಂತ ಚಂದ್ರಮುಖಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. “ನೀವು ಮದುವೆಗೆ ಹೋಗೊಲ್ಲವೆ ಮಾವಯ್ಯ, ಅತ್ತೇನೊಬ್ಬರನ್ನೇ ಕಳಿಸುತ್ತೀರ” ಅಂತ ಕೇಳಿದಳು ಚಂದ್ರಮುಖಿ. “ಅಂದಹಾಗೆ ಆತನ ಕೈಹಿಡಿಯೋ ಹೆಣ್ಣು ಯಾವ ದೇಶದ್ದಮ್ಮ, ನೀನು ಕಂಡಿದ್ದೀಯಮ್ಮ” ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. “ನಮ್ಮ ದೇಶದ್ದೇ ಮಾವಯ್ಯ, ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೆ ನಿಮಗೆ, 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಹೆಸರು ತೊಗೊಂಡಿದ್ದಾಳಂತೆ! ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳಂತೆ. ದೇವರು ದಿಂಡರು ಅಂದರೆ ಭಯ ಭಕ್ತಿ ಇದೆಯಂತೆ” ಅಂತ ಅವಳು ವಿವರ ಹೇಳಿದಳು.

ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ವರನು ಅವಳ ಕಡೆ ನೆಂಟಮಹಾಶಯನಾದ್ದರಿಂದ ಮದುವೆಗೆ ಹೋಗಲೇಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯ್ತು—ಸರ್ಕಾರಿ ಪಕ್ಷದ ನಿರ್ಣಯವು ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದಿಸಲ್ಪಡುವಂತೆ !

ಮದುವೆ ದಿನ ನಾವು ಬೆಳಗ್ಗೇನೆ ಮದುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗಿಫ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಪೇಟೆಗೆ ಹೋದೆವು ಪುಸ್ತಕದಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಕಾದಂಬರಿಗಳ

ಒಂದು ಸೆಟ್‌ನ್ನು ಮದುವೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡೋಣವೆ ಅಂತ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಮದುವೆಗಳಿಗೆ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಪುಸ್ತಕ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಿ ಅಂತ ಅಂದಳು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇಬ್ಬರೂ ನಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆವು! ಆಮೇಲೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಬಂಗಾರ ಅಂತ ಅವಳು ಮಾತಿಗೆ ಶೃಂಗಾರ ಮಾಡಿದಳು. “ಕಾಗೆಬಂಗಾರವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಕಾಸಿಲ್ಲದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮದುವೇಲಿ ಓದುಸುಕ್ಕೆ ಬಂಗಾರ ಎಲ್ಲಿಂದ ತರೋದು, ಗಿಲೀಟು ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ” ಎಂದೆ. ಅದೇ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಹಡಿ ಮೇಲಿನ ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ಯಾರೋ ಚಪ್ಪಾಳೆ ಹೊಡೆದು ಕೂಗಿದಹಾಗಾಯ್ತು. ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನೋಡಿದರೆ ಹಲ್ಲಿನ ಡಾಕ್ಟರು! ಆಕಾಶವಾಣಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ಜೀವನದ ಜೊತೆಗಾರ್ತಿ ಅಂದಳು: “ಆತ ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಲ್ಲಿನ ಸೆಟ್ ಆಡಿಸಿದರೆ ನೀವಿಲ್ಲೇ ಬಾಯ್‌ಬಾಯ್ ಬಿಡುತ್ತೀರಲ್ಲ!” ಅಂತ. ಹಲ್ಲುಕಿರಿಯುತ್ತಾ ಗಗನದಲ್ಲೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಮೆರೆಯುವ ದಂತವೈದ್ಯನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ: “ನನಗೆ ಹಲ್ಲಿನ ಸೆಟ್ ಕೊಡೋಕೆ ನಮಗೆ ಇನ್ಯಾವತ್ತೂ ಅವಕಾಶವೇ ಇರಲಿಲ್ಲವೆ ಡಾಕ್ಟರೆ—ಲಗ್ನ ಸಾಧಿಸೋ ಹಾಗೆ ಹೆಂಡತಿ ಮುಂದೇನೇ ಜೇಬಿನಂತೆಯೇ ಇರೋ ನನ್ನ ಬಾಯನ್ನೂ ಬಿಡಿಸುತ್ತೀರ! ನಿಮಗೆ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲವೆ ಡಾಕ್ಟರೆ” ಅಂತ ಕೆಳಗಿನಿಂದಲೇ ಎರಗಿದೆ. “ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಬೇರು ಸಡಿಲವಾದರೆ, ಪಾಪ ಡಾಕ್ಟರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಂದ್ರೆ” ಅಂತ ಆಕೆ ನನ್ನ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟು ನನ್ನ ಬಾಯಿ ತುಂಬಿದಳು! ವಾತ್ಸೆ ಅಂಗಡೀಲಿ ಬಯಸಿದರೆ ಒಂದು ಗಂಗಾ ಸ್ಥಾಲಿ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಂಡುಕೋ ಅಂತ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ನಾನು ಮಡಿಲು ತುಂಬಿದೆ. ಅದೆಲ್ಲಾ ಆದಮೇಲೆ ಮದುವೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕ್ಷೌರದ ಸೆಟ್ಟನ್ನೂ, ಮದುವೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣುಭತ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೊಂಡು ಚೀಲಗಳ ಸಮೇತ ಜಯ ನಗರಕ್ಕೂ ಆಚೆ ಇರುವ ವಿಜಯನಗರದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಲ್ಯಾಣಮಂಟಪಕ್ಕೆ ನಡೆ ಕೊಂಡೇ ಹೊರಟೆವು.

ಕಲ್ಯಾಣಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಗಂಡುಸರು ಹೆಂಗಸರು ತುಂಬಾ ಚುರುಕಾಗಿ ಓಡಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಸುಂದರ್ರಾಯರು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹಸೆ ಮೇಲೆ ಯಾರೋ ಮುದುಕರು ಕೂತುಕೊಂಡಿದ್ದರು. “ಏನೆ.. ಇದು. ಕಲ್ಯಾಣಮಂಟಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಯ್ತೇನೆ” ಅಂದೆ. “ಏನೂ ಅರ್ಥವಾಗುಲ್ಲವಲ್ಲ ಅಂದ್ರೆ. ಮೂವತ್ತು ಮೂವತ್ತೈದು ವರ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ನೋಡಿದ್ದು ಸುಂದರ ಮಾವನ ಮಗನ್ನು ....ಆಗ ಅವನು ಭದ್ರಾವತಿಲಿ ಹತ್ತಾಣಿ ದುಡ್ಡೀತ್ತಿದ್ದ ...ಗುರುತೇ? ಸಿಗೊಲ್ಲವಲ್ಲ ಅಂದ್ರೆ” ಅಂತ ಅವಳೂ ರಾಗ ಎಳೆದಳು. ನಮ್ಮ ಚಂದ್ರ, ಚಂದ್ರಮುಖಿ ಏನಾ ದರೂ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಯೆ ನೋಡು ಎಂದೆ. “ಇಲ್ಲವಲ್ಲರಿ” ಎಂದಳು. ಹಸೆಯ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಹೋದೆವು. ಕಳಶಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಪೂಜೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇನ್ನೊಂದು ಹಸೆ ಹಾಕಿ ಮುತ್ತೈದೆಯರೆಲ್ಲಾ ಜಮಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಮಣೇಮೇಲೆ ಯಾರೋ ಸುಮಾರು ವಯಸ್ಸಾದಂತೆ ಕಂಡ ತುಂಬಾ ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಿ
 ಯಂತಿದ್ದ ಹೆಂಗಸು ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೌನವಾಗಿ ಬಂದ ದಾರಿ ಹಿಡಿಯು
 ವುದೇ ಮರ್ಯಾದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ
 ಯಾರೋ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರು ಶಲ್ಯಾ ಹೊದ್ದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಸುಖಾಗಮನವನ್ನು
 ಬಯಸಿ ಜಮಖಾನೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ವಿಚಾರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ
 ದರು ಅವರ ಗುರ್ತು ನನಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೊದರೂ ಅವರ ಮಾತುಗಳಿಂದ ನಾವು
 ಬಂದಿರುವುದು ಸುಂದರ್ರಾಯರ ಮಗನ ಮದುವೆಗೇ ಎಂಬುದು ಖಚಿತವಾಯಿತು.
 ನಮ್ಮನ್ನು ಮಾತಾಡಿಸಿ ರಾತ್ರಿ ಊಟಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲವೆಂಬ ಸೂಚನೆಯನ್ನು
 ಕಡೇ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆಡವಿದ್ದು ಸುಂದರ್ರಾಯರ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಎಂಬುದೂ ಗೊತ್ತಾ
 ಯಿತು. ಸುಂದರ್ರಾಯರು ಕಾಲವಾಗಿ ಆಗಲೇ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಆಯ್ತಂತೆ ಪಾಪ!
 ಕಾಫಿ ತಿಂಡಿ ಉಪಚಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಅವರೇ “ಬೆಳಗ್ಗಿನೇ ಬರುತ್ತೀರ ಅಂತ
 ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು ಎಂದರು. ಕಲ್ಯಾಣಮಂಟಪದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಜರೀ ಸೀರೆಯನ್ನು
 ವಸರಿಸಿಕೊಂಡು ತುಂಬುದೇಹದ ತುಂಬುಹೆಜ್ಜೆಯ ಧಡೂತಿ ಹೆಂಗಸೊಬ್ಬಾಕೆ ಅವ
 ಳಿಗೂ ಉಪಚಾರದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಾ “ಉದ್ಯಾಪನೆ ಹೊತ್ತಿಗಾದರೂ ಬಂದರಲ್ಲ
 ಬಿಡಿ” ಎಂದಳು. ನನಗೆ ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯ್ತು. ಅವಳು ಬಿಳಿಚಿ
 ಗೊಂಡಳು! ಹಸೇ ಮೇಲೆ ಕೂತಿದ್ದವರೇ ಸುಂದರ್ರಾಯರ ಮಗ ಅಂತಲೂ, ಪಕ್ಕ
 ದಲ್ಲೇ ಮಣೆ ಮೇಲೆ ಕೂತಿದ್ದಾಕೆಯೇ ಹೆಡ್ ಮಿಸ್ಟ್ರಿಸ್ ಧೋಂಡುಬಾಯಿ ಅಂತಲೂ
 ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಮೆಲ್ಲಗೆ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆ ತೆಗೆದು ಮರೆಯಲ್ಲಿ
 ಒಂದಕ್ಷರಾನೂ ಬಿಡದೆ ಓದಿದೆ. ಮುಹೂರ್ತ 12 ಗಂಟೆಗೇ ಆಗಿಹೋಗಿತ್ತು.
 ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಷಷ್ಠಿ ಪೂರ್ತಿ ಶಾಂತಿ—ಸಾಯಂಕಾಲ 4 ಘಂಟೆಗೆ ಅಂತ ಅಚ್ಚಾಗಿತ್ತು.
 ಇನ್ನೊಂದು ಜೇಬಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಡೆಯವರ ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆ ತೆಗೆದು ಓದಿದೆ.
 ಮುಹೂರ್ತವಾದ ಮೇಲೆ ಋಷಿ ಪಂಚಮಿ ಉದ್ಯಾಪನೆ—ಸಾಯಂಕಾಲ 4 ಗಂಟೆಗೆ
 ಅಂತ ಅಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಲೌಡ್ ಸ್ಪೀಕರುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಲಗದ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಕೇಳುತ್ತಿತ್ತು.
 ಕಲ್ಯಾಣಮಂಟಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಓದಿದ ಹುಡುಗೀರು, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ‘ಮೈಸೂರುಮಲ್ಲಿಗೆ’
 ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದ್ದವರು ಆಗಲೇ ಬೇಂದ್ರೆಗೀತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದರು.
 ಹಸೇಮೇಲೆ ಕೂತಿದ್ದವರಿಗೆ ಆರುತಿ ಎತ್ತಿದರು. ನಾನು ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಪೊಟ್ಟಣದಲ್ಲಿಟ್ಟು
 ಕೊಂಡಿದ್ದ ಹೊಸಾ ಹೊಸ ಹಲ್ಲಿನಸೆಟ್ಟನ್ನು ಹಸೇಮೇಲೆ ಕೂತಿದ್ದಾತನಿಗೆ ಓದಿಸಿ,
 ಕ್ಷಾರದ ಸೆಟ್ಟನ್ನು ನಾನೇ ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೆ. ಅವಳು ತನಗೆಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದ
 ಗಂಗಾಸ್ಥಾಲಿಯನ್ನು ಹಸೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂತಿದ್ದ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಓದಿಸಿ ಭತ್ತಿನ ಅವಳೇ
 ಕಂಕುಳಲ್ಲಿ ಮಡಿಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡಳು. ಶಾಂತಿಯ ಅಂಗವಾಗಿ ನನಗೆ ಒಂದು
 ಜೊಂಬು, ಒಂದು ತಟ್ಟೆ ತುಂಬಾ 50 ಪುಳ್ಯಂಗಾಯಲುಂಡೆ, ಇಷ್ಟನ್ನೂ ದಾನ
 ಕೊಟ್ಟರು.

ಹಸಿಮೇಲೆ ಕೂತಿದ್ದ ಸುಂದರ್ಯರ ಮಗನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಆತ ತಲೆಮೇಲೆ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಹಾಕಿ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿದ. ನಾವು ಮನೆ ದಾರಿ ಹಿಡಿದೆವು.

ಮದುಮಗನ ಆಶೀರ್ವಾದ ಫಲವೋ ಏನೋ—ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನೀವು ಭತ್ತಿನ ವಾರೆಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಅಂತ ಅವಳು ಹೇಳುತ್ತಾ ಮದು ಮಗಳಿಗೆಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದ ಭತ್ತಿನ ಫಕ್ಕನೆ ಬಿಚ್ಚಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಳು. ವಯಸ್ಸಾದ ನವಿಲು ಗರಿಗೆದರಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣಿಸಿತು ನನಗೆ. ಭಗವಂತನು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟರಲ್ಲಿದೆ ಅವನ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷವನ್ನು ಭಕ್ತನ ಮೇಲೆ ಬೀರುವುದಕ್ಕೆ.

—ಹಾ. ರಾ.

* ಪಕ್ಕದೂರಿನಲ್ಲಿ ಮುಷ್ಕರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೀತಾ ಇದೆಯಂತಪ್ಪ ಸದ್ಯ, ಸಂಬಳ ಜಾಸಿ ಮಾಡ್ಬಿಟ್ಟೆ ಚೆನ್ನ”

ಮೇಲ್ಮೋಕದಲ್ಲೂ ಮುಷ್ಕರ !

ಅಂದು ಇಂದ್ರನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಹಾಕಾರವೆದ್ದಿದೆ ; ಎಂದರೆ ನೆರೆದವರೆಲ್ಲರೂ " ಹಾ—ಹಾಗೋ ? " ಎಂದು ಗೊಣಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಹುಷರಾಜನಿಂದ ಆಕ್ರಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ಇಂದ್ರನು ಮರಳಿ ಪಡೆದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವದ ಸಮಾರಂಭ ಅಂದು. ನಹುಷನು ಬಿಗಿದ ಪಾರತಂತ್ರ್ಯ ಬಲೆಯನ್ನು ಹರಿದೊಗೆದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿದ ಇಂದ್ರನು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದ ತುಂಬ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಮಾರಂಭೋತ್ಸವಗಳು ನಡೆಯಲೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅದರಂತೆ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲೂ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದಾನೆ ; ಋಷಿಗಣಗಳು, ದೇವತೆಗಳು, ದಿಕ್ಪಾಲಕರು, ಗಂಧರ್ವರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಜ್ಞೆಯ ಆಮಂತ್ರಣ ಹೋಗಿದೆ. ಆದರೇನು ? ಒಂದು ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಏರ್ಪಾಟುಗಳೂ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿವೆ, ಚಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿವೆ ! ಆ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಕಾರಣ ಯಾವುದು ?

ರಂಭೆ, ಉರ್ವಶೀ, ತಿಲೋತ್ತಮೆಯರನ್ನು ಮೊದಲೊಂದು ಅಪ್ಸರೆಯರು ಮುಷ್ಕರ ಸಾರಿದ್ದಾರೆ !

ಮುಷ್ಕರ ?

ಅದೂ ಇಂದ್ರನ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ?

ಚಪ್ಪಾಳೆಗೆ ತಾಳ ಹಿಡಿದು ಕುಣಿಯಬೇಕೆಂದು ಯಃಕಶ್ಚಿತ್ ಹೆಂಗಳಿಂದ !!

ಹಃ ! ಹಃ ! ಹಾ ! ಹಾಹಾಕರ !

ಆದರೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆಂತೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವ ಕುಸಿದುಬೀಳುವ ಗಂಡಾಂತರದಲ್ಲಿದೆ. ಮುಷ್ಕರಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ? ಅಪ್ಸರೆಯರ ಕೆಲವು ವಿಶಿಷ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಗಳು. ಇದುವರೆಗೆ ನಹುಷನು ಇಂದ್ರಸಿಂಹಾಸನವನ್ನೇರಿದಾಗ ತಮಗಿದ್ದ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಈಗ ಇಂದ್ರನು ರಾಜನಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಬೇಕು ಎಂದು ಅಪ್ಸರೆಯರ ಹಟ. ಆದರೆ ಇಂದ್ರನ ಸ್ಥಿತಿ ಬೇರೆ ನಹುಷನ ಸ್ಥಿತಿ ಬೇರೆ ಎಂಬ ರಾಜಕಾರಣ, ಪಾಪ ! ಅಪ್ಸರೆಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಇಂದ್ರಪದವಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಬೇಕಿತ್ತು ; ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ

ಇಂದ್ರಪದವಿಗಾಗಿ ತಪಸ್ಸನ್ನಾಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇಂದ್ರನು ಅಪ್ಸರೆಯರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು ಅವರ ತಪೋಭಂಗಕ್ಕಾಗಿ. ನಹುಷರಾಜ್ಯದ ಅನುಭವವಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಅಪ್ಸರೆಯರಾದರೂ ಈ ಸಂಚಾರಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮುಂದೆ ನಹುಷನು ಇಂದ್ರನಾದಾಗ ಅವನು ಯಾರ ತಪಸ್ಸನ್ನೂ ಕೆಡಿಸುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಅಪ್ಸರೆಯರನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೊರಗಿನ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾದಾಗ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನೂ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನೂ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಇದರಿಂದ ಅಪ್ಸರೆಯರಿಗೆ ತಮಗೆ ಕೆಲವು ವಿಶಿಷ್ಟ ಹಕ್ಕುಗಳಿವೆ ಎಂಬ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂದ್ರನು ಮರಳಿ ಸಿಂಹಾಸನಾರೂಢನಾದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡುವ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದ. ಆಗ ಅಪ್ಸರೆಯರು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ತಪೋಭಂಗಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುವ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ಹಾಗೆ ಹೋದಾಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳ, ಭತ್ಯೆ ಅಗತ್ಯ, ಅವನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ತಾವು ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡುವವರು ಎಂಬ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇಂದ್ರನು ಬಗ್ಗಲಿಲ್ಲ.

ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಇಂದಿನ ಮುಷ್ಕರ!

ಅಪ್ಸರೆಯರೆಂದರೆ ಅಬಲೆಯರೆಂಬ ಕರುಣೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲದೆ ಇಂದ್ರನು ಬಿಗಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾನೆ, 'ಸಂಧಾನ' ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೂಡ ಕೇಳಲು ಅವನು ಸಿದ್ಧನಿಲ್ಲ. ಅವನ ಸಾವಿರ ಕಣ್ಣಿಂದಲೂ ಕಿಡಿ ಕಾರುತ್ತಿದೆ, ಆ ಕಿಡಿಗಳ ಹೊಗೆಯಿಂದ ಸಭಾಭವನ ಮಸುಕಾಗಿದೆ. ಮೃತ್ಯುಲೋಕದ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದ ತನ್ನನ್ನು ಈ ಹೆಣ್ಣು ಹಿಂಡು ಹೀಗೆ ಅವಮಾನಗೊಳಿಸುವುದಲ್ಲವೆ? ತಾವು ಮಿಕ್ಕ ಹೆಣ್ಣುಗಳಂತೆ ಗಂಡ-ಮಕ್ಕಳು ಎಂಬ ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗದೆ ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಕಿಡಿಗೇಡಿಗಳ ತಪೋಭಂಗವನ್ನು ಮಾಡಲು ತಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀತ್ವವನ್ನೇ ಆಹುತಿಯಾಗಿಡುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಕರು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಅಪ್ಸರೆಯರು ಮರೆತಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಇದಲ್ಲದೆ, ನಿನ್ನಿನ ದಿನವೆ ತಾನು ಅಗ್ನಿ, ವಾಯು, ಯಮ ಮೊದಲಾದವರ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ನಿಯಮಿಸಿ ಮಳೆ, ಗಾಳಿ, ಬೆಂಕಿ, ರೋಗ ಇವುಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದಾನೆ, ಈ ಯೋಜನೆಯ ಶಸ್ತ್ರವಾದರೆ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿಯೇ ಇಂದ್ರಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯುವನು, ಆಗ ಯಾರ ತಪೋಭಂಗವೂ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ, ತನ್ನ ಇಂದ್ರಪದವಿಗೂ ಚ್ಯುತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸ್ವರ್ಗಕೇಂದ್ರದ ಈ ಕರ್ಮಚಾರಿಗಳು (ದೇವಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನೋಕರ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕರ್ಮಚಾರಿ ಎನ್ನುವುದುಂಟು) ಹೊಣೆಗೇಡಿತನದ ಈ ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಹೂಡುವುದೇ? ರಾಜ್ಯ ನಡೆದುದು ಯಾರಿಗಾಗಿ? ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗ ಮಹತ್ವದ್ದಲ್ಲ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯ ನಡೆದುದು ಯಾರಿಂದ? ಈ ಅಪ್ಸರೆಯ

ರಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲವೆ ಇಂದ್ರನಿಂದಲೆ? ತೋರಿಸಿಯೇ ಬಿಡೋಣ ಎಂದು ಸನ್ನದ್ಧ ನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಇತ್ತ ಅಪ್ಸರೆಯರೂ ಆವೇಶಭರಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಿದ್ದರಿಂದ ಏನೇನು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಡೆದಿದೆ? ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ದೆ ಪಲೋಕಕ್ಕೆ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಎನ್ನಿಸಿದೆ. ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಸರೆಯರಿವ್ವಾರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗ ಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದೇ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮರ್ತ್ಯರು ಈಗ ಅಪ್ಸರೆಯರು ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯ ಸಲ್ಲಿಸುವುದನ್ನೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ!

ಹಹ! ಹಾಹಾ! ಅಪ್ಸರೆಯರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಗೆಯ ಮಂಜುಳ ಹಾಹಾಕಾರ!

ಆದರೆ ಇಂದ್ರನು ಬಗ್ಗುವನೆ! ಭೂಮಿಯ ಜನರು ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಡುಹಿದ ಅನ್ನ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು, ಈಗ ಜನರು ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿಲ್ಲಿಸಲಿ. ಆದರೆ ಅಗ್ನಿ ತಾನಾಗಿಯೇ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಬರಬಹುದಲ್ಲ? ಹಾಗೆ ಅಗ್ನಿಗೆ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾನೆ; ಆ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಅಗ್ನಿ ಈಗ ತನ್ನ ಬೆವರಿನಿಂದ ತಾನೇ ನಿರ್ವಣ್ಣನಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಆಗ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಪುಟೆದೆಬ್ಬಿಸುವಂತೆ ವಾಯುವಿಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಯಾಗಿದೆ. ಆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದ ವಾಯುವು ತನ್ನ ಮಿಕ್ಕ ಸಂಚಾರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇತ್ತ ಯಮನಿಗೂ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಪಾಪ! ಆತನ ದುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಲಾಗದು. ಎಲ್ಲ ಸ್ವರ್ಗೀಯರಂತೆ ಅಪ್ಸರೆಯರೂ ಅನುರರು, ಆದುದರಿಂದ ಯಮನು ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲ? ಅವನಿಗುಳಿದ ಉಪಾಯವೆಂದರೆ ಒಂದೇ; ಅಪ್ಸರೆಯರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೋಣನನ್ನು ನುಗ್ಗಿಬಿಡುವುದು. ಸಾಯುವ ಹೆದರಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅಂಗವಿಕಲತೆಗಾಗಿ ಹೆದರಿ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಅಪ್ಸರೆಯರು ಚದುರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಬಲೆಯರ ಮೇಲೆ ಕೋಣ ನುಗ್ಗಿಸುವ ದುಸ್ಥಿತಿ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಒಡಗಿತಾದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮುಷ್ಕರ ಯಶಸ್ವಿಯಾಯಿತು ಎಂದು ಚದುರಿ ಓಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೆ ಅಪ್ಸರೆಯರು ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ತಾವಿಲ್ಲದೆ ಹೋದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗದ ವ್ಯವಹಾರವೆ ತಡೆಯುವುದೆಂದು ತಿಳಿದ ಅಪ್ಸರೆಯರು ಈಗ ಅಗ್ನಿ, ವಾಯು, ಯಮ ಇವರ ಅಧಿಕಾರ ಎಂದಿನಂತೆಯೇ ನಡೆದುದನ್ನು ನೋಡಿ ತಮ್ಮ ಮುಷ್ಕರ ಅಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನರಿಯಲಿ ಎಂದು ಇಂದ್ರ ಸಾರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಏತನ್ಮಧ್ಯೆ ತನ್ನ ಹಿಡಿತದಿಂದ ಜಾರಿದ ಕೋಣ

ಈಗ ತನ್ನ ಕೈಗೆಯೆ ಸಿಗದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಯಮನು ಅಗ್ನಿ-ವಾಯುಗಳ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೇಳಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾನೆ.

ಅಗ್ನಿ ಬೆಮರೊರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ.

ವಾಯು ಏದುತ್ತಿದ್ದ.

ಯಾತಿಗೂ ನೀಗದ್ದನ್ನು ತಾನು ಸಾಧಿಸಿದನೆಂಬ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಕೋಣ ಐರಾವತವನ್ನು ಸೋಲಿಸಲು ಹೊರಟಿದ್ದ.

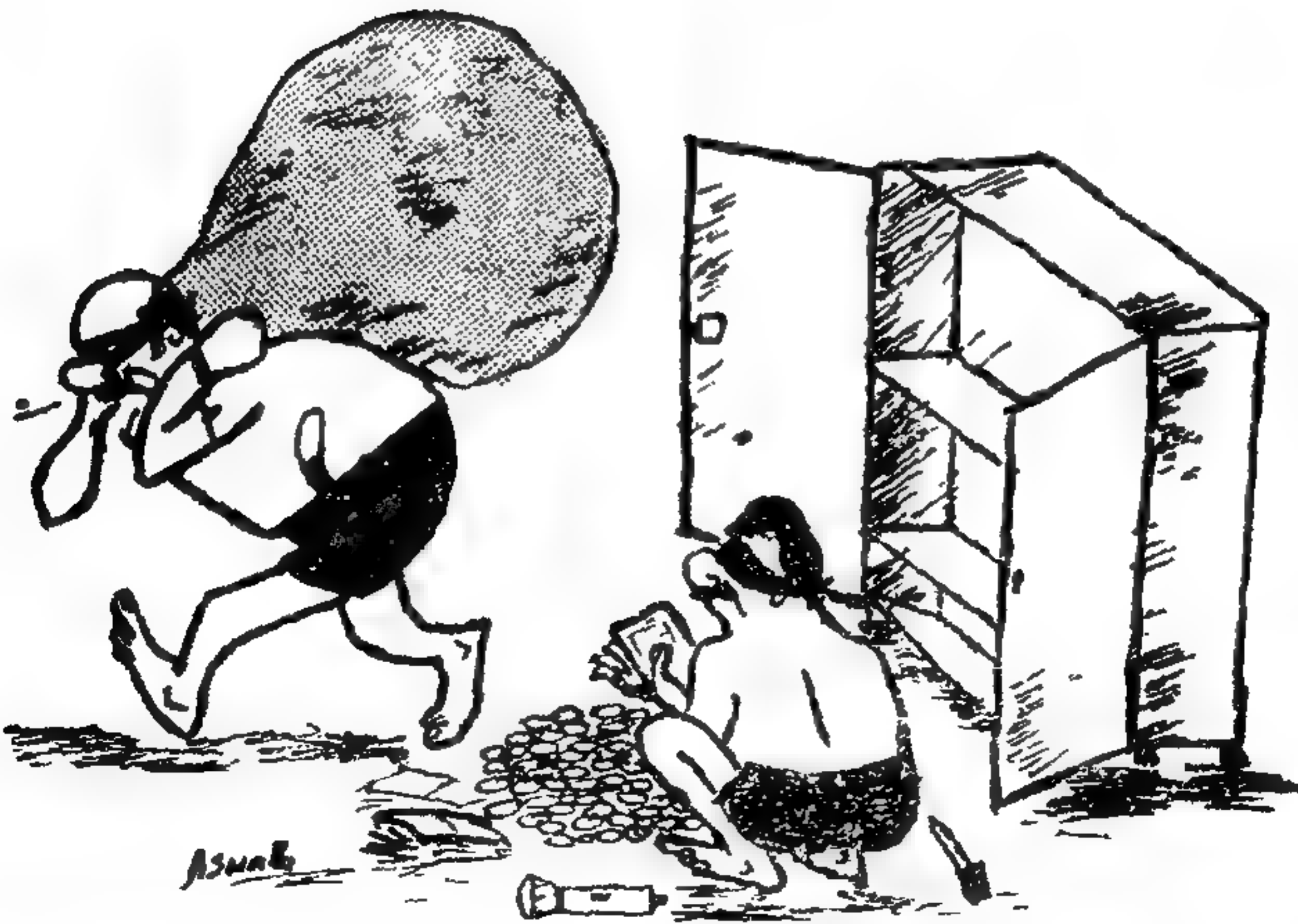
ಮುಷ್ಕರ ಗೆದ್ದಂತೆ ಎಂದು ಅಪ್ಸರೆಯರು ಸೆರಗಿನ ಗಾಳಿಯಿಂದ ಬೆವರನ್ನಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ತಾನು ಗೆದ್ದೆ ಎಂದು ಇಂದ್ರನು ಬರಿದಾದ ಸಭಾಭವನವನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ನಿಂತಿದ್ದ.

* * * *

ಆ ಗಳಿಗೆಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ರಜೆಯ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಾಜರಾದನು.

—ಶ್ರೀರಂಗ

“ ಬೇಗನೆ ಮೂಟೆಕಟ್ಟಿ ಪೊಲಿಸ್‌ಮೇನ್ ಹಿಡಿಯೋರ್ ಮುಂಚೆನೆ ವಿನೋಬಾಜಿ
ತಾವಕ್ಕೆ ಹೊರಟೋಗಿ ”

ಗಂಡಾಂತರ ಪ್ರಯೋಗ

ಶೌರಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಾಗ ನನಗೂ ಅವನಿಗೂ ಇಷ್ಟು ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತೆ ಅಂತ ನಾನು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ನಿಜಕ್ಕೂ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ನಾನು ಶೌರಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಮುಂದಿನ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಬಾರಿ ನಾನು ದೇವ್‌ಆನಂದ್‌ನಂತಹ ಅಂದರೆ ದೇವ್‌ಆನಂದ್‌ ಹಾಕಿದ್ದಂತಹ ಬುಷ್‌ಕೋಟನ್ನು ಬಹಳ ಆಸೆಯಿಂದ ಹೊಲಿಸಿಕೊಂಡೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಶೌರಿ “ಇದನ್ನು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಡಿ ಸರ್ ನಿಮಗೊಪ್ಪಲ್ಲ” ಅಂದ. ನಾನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ ಕಡೆಗೇನಾಯ್ತು? ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ ಸೀದಾರಸ್ತೆ ಬಿಟ್ಟು ಕುಂಟಪ್ಪನ ಗಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾಯ್ತು. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಕುದುರೇ ರೇಸಿನಲ್ಲೂ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ಯಾರಿಕಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಜಹಾನಾರಾನೇ ಗೆಲ್ಲೋದು ಅಂತ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದಿತ್ತು.

ಶೌರಿ ಹೇಳಿದ “ಜಹಾನಾರಾ ಬಂದರೆ ಎರಡನೇದಾಗಬಹುದು. ಮೈ ಭೀ ಫೂಲ್ ಗೆಲ್ಲುತ್ತೆ ಸಾರ್ ಖಂಡಿತ” ಅಂದ.

“ಬಿಡೋ ಪೆದ್ದೆ” ಅಂದೆ.

ಮೈಭೀ ಫೂಲ್ ಫಸ್ಟು! ಜಹಾನಾರಾ ಸೆಕೆಂಡ್ ಪ್ಲೇಸು! ಶೌರಿ ಅವತ್ತಿನ ರೇಸಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಅರವತ್ತೇಳು ರೂಪಾಯಿ ಗೆದ್ದಿದ್ದ.

“ಶೌರಿ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ನೀನೇ ನನಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ” ಅಂದೆ.

“ಆಗಲಿ ಸರ್ ಕೈಲಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ನಿಮಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ” ಅಂದ.

ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ಹಾಗೇ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಒಂದು ಬಾರಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ಪಲ್ಲು-ಪ್ರಹ್ಲಾದರಾವ್ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೇ ನನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ.

“ಪಾಂಡು ನಾನೊಂದು ಸಂಕಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದೇನೆ ನೀನಾದರೂ ನನ್ನನ್ನ ಪಾರು ಮಾಡ್ತೀಯೇನೋ?” ಅಂದ.

ನನಗೆ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಯ್ತು. ಪಲ್ಲು ‘ಜನಸಾಕ್ಷಿ’ಯ ಸಂಪಾದಕ ಚೆನ್ನಾಗಿ ದುಡ್ಡಿದೆ ಇವನಿಗೇನು ಬಂತು ಕೇಡು ಅಂದುಕೊಂಡೆ. ಅದರೂ,

“ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಹೇಳು ” ಅಂದೆ.

“ ನಿನ್ನ ಹಾಳು ದುಡ್ಡು ಯಾರಿಗಯ್ಯಾ ಬೇಕು? ನೋಡು ಈ ಸಮಾಚಾರ ತುಂಬಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದದ್ದು ”

“ ಓಹೋ! ಪ್ರೇಮಸಾಶದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದ್ದೀನೆಯ್ಯಾ? ”

“ ನೀನೇನು ಅಷ್ಟು ಕುಚೇಷ್ಟೆಯಿಂದ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಆದರೂ ಸಮಾಚಾರ ಅದೇ ”

“ ಮೋಹಿ....ಹುಡುಗಿ ಯಾರಪ್ಪಾ? ”

ಅಗೋ ಆ ಎದುರು ಮನೆ ಗಂಗಾಧರರಾಯನ ಮಗಳು ಶಶಿಕಲಾ ”

“ ಅಲ್ಲೋ ಪಲ್ಲು ಗಂಗಾಧರರಾಯ ನಿನ್ನಗೇನೋ ಆಗಬೇಕಲ್ಲೇನೋ? ”

“ ಆದರೆ ಮಾವ ಆಗ್ಬೇಕು ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.”

“ ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇದೆ ತಾನೇ? ”

“ ನಾನು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಅಂದರೆ ನನ್ನ ಅಂತರಂಗ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದರೆ ಆಗುತ್ತೆ ”

“ ಮತ್ತೇನು ರೋಗ ಬಂದಿರೋದು ನಿಂಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಗಂಗಾಧರರಾಯನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಕೇಳು ”

“ ನಂಗೆ ಧೈರ್ಯ ಬರೊಲ್ಲ ”

ಪಲ್ಲುವಿನ ಸ್ವಭಾವ ಅದು! ಶುದ್ಧ ಮಕ್ಕೇಡಿ! ಆದರೂ ಶಶಿಕಲಾನ ಈ ಪ್ರಾಣಿ ಯಾಕೆ ಬಯಸಿದ್ದಾನೆ ಅಂತ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಶಶಿಕಲಾನ ಉದ್ದಾನೇ ಮುಖ (ಉದ್ಧ+ಆನೆ) ಉದ್ದಾನೇ ಮೂಗು ಎರಡು ಜೊತೆ ಚಪ್ಪಲಿಗಳಿ ಗಾಗುವಷ್ಟು ಚರ್ಮದ್ದು. ಪ್ರಪಂಚವೇ ಹೀಗೆ!

“ ಪಲ್ಲು ನೀನೇನು ಯೋಚಿಸಬೇಡ ನಮ್ಮ ಶೌರಿ ಹತ್ತಿರ ಈ ವಿಷಯ ಬಿಡೋಣ. ಹುಡುಕೇ ಹುಡುಕುತ್ತಾನೆ ” ಅಂದೆ

“ ಶೌರಿ ”

“ ಸರ್ ” ಅನ್ನುತ್ತ ಬಂದ.

“ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಪ್ರಹ್ಲಾದರಾಯರ ವಿಷಯ ...”

“ ಎಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು ಸರ್ ”

“ ಹಾ! ” ಅಂದ ಪಲ್ಲು.

“ ಏನಿಲ್ಲ ಸರ್ ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ತಾಡ್ತಾ ಇದ್ದಾಗ ಯಜಮಾನರ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ತಂದ ಪಿಂಗಾಣಿ ಬೆಕ್ಕನ್ನು ವರಿಸ್ತಾ ಇದ್ದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆವೇಗೆ ಬಿತ್ತು ಅಷ್ಟೆ ” ಅಂದ.

“ ಶೌರಿ ಏನಾದರೂ ಉಸಾಯ ಹುಡುಕಬೇಕಲ್ಲ ” ಅಂದೆ.

“ ಬೇಕೆಲ್ಲ ಸಾರ್ ರೆಡಿಯಾಗಿದೆ ”

“ ಏನು ಶೌರಿ ಅದು ? ”

“ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮನಶ್ಚಾಸ್ತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಕೆಲಸ ಫಲಿಸುತ್ತೆ ಸಾರ್ ”

ನಾನು ಪಲ್ಲೂ ಕಡೆ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ನೋಡಿದೆ. ಆದರೆ ಶೌರಿಯ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲೂಗೆ ಏನೇನೂ ಅರ್ಥ ತೋರಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜು ಹುಡುಗರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕೂತಿದ್ದ.

“ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳು ಶೌರಿ ” ಅಂದೆ.

“ ಇಷ್ಟೆ. ಸರ್ ಪ್ರಹ್ಲಾದರಾಯರು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಗಂಗಾಧರರಾಯರ ಮತ್ತು ಅವರ ಮಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕರುಣೆ ಬರುವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲಸ ಕೈಕೂಡುತ್ತೆ ” ಅಂದ.

“ ಏನು ಹೇಳ್ತಿ ಪಲ್ಲು ? ” ಅಂದ.

ಪಲ್ಲು ಯೋಚಿಸಿದ.

ಶೌರಿ ಹೇಳೋದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಧರಾ ಸತ್ಯವಿದೆ.

ಶೌರಿಗೆ ತನ್ನ ಯೋಚನೆ ಯೋಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಕೆ ಹೇಳಿ ನಾನು ಪಲ್ಲು ಮನೆ ಬಿಟ್ಟೆವು.

ನನಗೇನೋ ಶೌರಿಯ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಭರವಸೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಹಿಂದಿನ ದಿನದಿಂದ ನನಗೂ ಅವನಿಗೂ ಒಂದು ಪಿಂಗಾಣೆ ಬೆಕ್ಕಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿತ್ತು. ನಾನು ಪೇಟೆಯಿಂದ ಬರುವಾಗ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಆ ಪಿಂಗಾಣೆ ಬೆಕ್ಕನ್ನು ಕೊಂಡು ತಂದು ನನ್ನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟೆ.

“ ಹೇಗಿದೆ ಶೌರಿ ? ” ಅಂತ ಕೇಳಿದ್ದೆ.

“ ಈ ಕೋಣೆಗೆ ಅದು ಒಪ್ಪೊಲ್ಲ ಸರ್ ” ಅಂದಿದ್ದ.

“ ನಿನಗೇನು ಗೊತ್ತು ಈ ವಿಗ್ರಹ ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದು ಸಿಗೊಲ್ಲ ” ಅಂದಿದ್ದೆ.

“ ಸರಿ ಸರ್ ” ಅಂತ ಸುಮ್ಮನಾಗಿದ್ದ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲು ಹೇಗೆ ಕೊನೆ ಗಾಣುತ್ತೋ ಅಂತ ಭಯವಾಯ್ತು.

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 'ಜನಸಾಕ್ಷಿ'ಯ ಕಚೇರಿಗೆ ಹೋದೆ. ಸಂಪಾದಕ ಪಲ್ಲು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕುಕ್ಕುರುಬಡಿದಿದ್ದ ತನ್ನ ಆಫೀಸು ರೂಮಿನಲ್ಲಿ.

“ ಏನು ಪಲ್ಲು ? ”

“ ಪಾಂಡು ಈಗ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸೇ ಬೇಸರವಾಗಿದೆ ಮಾತನಾಡಿಸಬೇಡ ” ಅಂದ.

ಯಾರೋ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ಒಂದು ಕವನವನ್ನು ತಿರಸ್ಕಾರವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತ ಅದೇ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನನ್ನ ಕಡೆಗೂ ಹರಿಸಿದ.

“ ಏನದು ಪಲ್ಲು ? ”

“ ಪಾಂಡು ನಿಂಗೆ ನಮ್ಮ ಹಳೇ ಮೇಷ್ಟ್ರು ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರು ಉಗ್ರಸೇನರಾಯ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆಯೇ ? ”

ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. ಒಂದು ಬಾರಿ ಅವರನ್ನು “ ಚಿಂಗೇಜ್ ಖಾನ್ ! ” ಅಂತ ಕೂಗಿದ್ದೆ. ನನ್ನನ್ನು ಒಂದೂವರೆ ಮೈಲಿ ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡಿ ಬಂದಿದ್ದರು.

“ ಓಹೊ ಚೆನ್ನಾಗಿ ” ಅಂದೆ.

“ ನೋಡು ಪಾಂಡು ಆ ಮುದಿಗೂಬೆ ಈ ಹಾಳು ಕವನ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಪ್ರತಿವಾರ ಇದೇ ಗೋಳು ನಮ್ಮ ಜನಸಾಕ್ಷಿಯ ವಾರ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆತನ ಕವನಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಬೇಕು. ಅದೂ ಹೋಗಲಿಂತ ಎರಡು ಮೂರು ವಾರಗಳಿಂದ ಹಾಕಿದೆ ಅದು ಸಾಲದಂತೆ ಮುಂದಿನ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ದೆಪ್ಪಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕಂತೆ. ಆ ಕವನಗಳನ್ನು ಪ್ರೇತಗಳು ಕೂಡ ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿದಾವು ! ”

“ ಹಾಕಬೇಡ ಅಷ್ಟೆ ! ”

“ ನಿಂಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಪಾಂಡು....ಪಾಂಡು ! ಆಗೋ ಆ ಉಗ್ರ ಗೂಬೇನೇ ಬಂದ ನೀ ಓಡು ಹೂ ! ಬನ್ನಿ ಸರ್ ಕೂಡಿ ಸರ್ ”

ನಾನು ಬೆವರುತ್ತ ಪಕ್ಕದ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತೆ. ಉಗ್ರಸೇನರಾಯ ಪಲ್ಲು ಎದುರಿಗೆ ಕುಳಿತ.

“ ಏನಯ್ಯ ಪ್ರಹ್ಲಾದ ನನ್ನ ಕವನ ಬಂತೆ ? ”

“ ಬಂತು ಸರ್ ಅದೇ ಓದ್ತಾ ಇದ್ದೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಸರ್ ”

“ ಈ ಸಾರಿಯಾದ್ರೂ ಅದನ್ನ ನಿನ್ನ ವೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಹಾಳೇಲಿ ಹಾಕಬೇಕು ಮತ್ತು ಕೆಳಗೆ ನನ್ನ ಪೂರ್ತಿ ಹೆಸರು ‘ ಶ್ರೀ ಕರಡಿ ಉಗ್ರಸೇನರಾಯರು ಮಾಜಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ’ ಅಂತ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕು ತಿಳೀತೆ ? ”

“ ಆಗಲಿ ಸರ್ ” ಅಂದ ದೈನ್ಯದಿಂದ.

ನಾನು ಹೊರಗೆ ಬಂದೆ. ಪಲ್ಲು ವಿಷಯ ನಿಜವಾಗಿ ಶೋಚನೀಯ! ಈ ರೀತಿ ತನ್ನ ಹಳೇ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ ಮುಂದೆ ಸುಸ್ತು ಹೊಡೆಯುವ ಮುಖ್ಯಾಳ ತನ್ನ ಭಾವಿ ಮಾವನ ಮುಂದೆ ಹೇಗೆ ತಾನೇ ನಿಂತಾನು! ಹಾಗೇ ಮನೆಗೆ ಬಂದೆ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಯ್ತು. ಪಲ್ಲು ಉಗ್ರಸೇನರಾಯರು ನಡುವೆ ವ್ಯವಹಾರ ವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಹೋಗುತ್ತೆ. ಉಗ್ರಸೇನರಾಯನನ್ನು ಗೆದ್ದ ವೀರಪಲ್ಲು ಗಂಗಾಧರರಾಯನನ್ನು ಒಲಿಸಿದಂತೆಯೇ!

“ ಶೌರಿ ”

“ ಸರ್ ”

“ ಪ್ರಹ್ಲಾದರಾಯರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೀನೇನೂ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನೇ ಸರಿಪಡಿಸಬಲ್ಲೆ ”

“ ಆಗಲಿ ಸರ್....”

“ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತೆ ? ”

“ ಇಲ್ಲ ಸರ್ ಹೇಳಿ ”

“ ಇವತ್ತು ಪಲ್ಲು ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೂ ಉಗ್ರಸೇನರಾಯನಿಗೂ ನಡೆದ ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲುವಿನ ಗುಟ್ಟು ತಿಳಿದ್ಹೋಯ್ತು ಶೌರಿ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಪಲ್ಲು ಉಗ್ರಸೇನನನ್ನ ಗೆಲ್ಲೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ಅವನು ಗಂಗಾಧರನನ್ನ ಒಲಿಸಬಹುದು ಇದೂ ಮನಶ್ಯಾಸ್ತ್ರ ಶೌರಿ ” ಅಂದೆ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ.

“ ಆದರೆ....”

“ ಆದರೆ ಗೀದರೆ ಬೇಡ. ಎಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ತಾ ”

ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯುತ್ತ ನನ್ನ ಮನಶ್ಯಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಕೊಟ್ಟೆ. ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ನಾವು ತುಸ ಭಯಂಕರ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಹೀನವಾದ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡರೆ ನಮಗೆ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಭಯ ಮತ್ತು ಗೌರವ ಕಡಿಮೆ ಆಗೇ ಆಗುತ್ತೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಉಗ್ರಸೇನರಾಯನನ್ನು ಆ ರೀತಿಯ ಅವಸ್ಥೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದರೆ ಪಲ್ಲು ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪಲ್ಲುಗೆ ಆತನಲ್ಲಿ ಭಯ ಗೌರವ ಎಲ್ಲಾ ಇಳಿದು ಹೋಗುತ್ತೆ. ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಡ್ರಿಲ್ ಮಾಸ್ಟರು ಜಾರಿ ಸಗಣೆ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಾ ದಂದಿನಿಂದ ನಮಗೆ ಅವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಭಯವೇ ಇದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಉಪಾಯ ಈಗ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರೆ?....ನನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರ್ಧರಿಸಿಬಿಟ್ಟೆ.

ಒಂದು ಸೇರು ರಂಗೋಲೆ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಒಂದು ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಪಲ್ಲು ಆಫೀಸ್ ಕೋಣೆಯ ಬಾಗಿಲ ಮೇಲೆ ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಕಟ್ಟುವುದು. ಉಗ್ರಸೇನರಾಯ ಸದಾ ಅದೇ ಬಾಗಿಲಿಂದ ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗುವ ವಾಡಿಕೆ. ಪಲ್ಲುಗೆ ಮಾತ್ರ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಕ್ಕದ ಕೋಣೆಗೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಹ್ಯಾಟನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಬಿಸಾಡಿ ತನ್ನ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋಗುವ ಅಭ್ಯಾಸ. ಆದ್ದರಿಂದ ಉಗ್ರಸೇನರಾಯ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪುನಃ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆ ಚೀಲ ಅಲ್ಲಿ ನೇತುಬಡಿದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉಗ್ರಸೇನನ ಹಳೇ ಟೋಪಿ ತಗುಲಿ (ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಡಿಲವಾಗೇ ಕಟ್ಟಿರುತ್ತೆ) ಬಿಚ್ಚಿ ಹೋಗಿ ರಂಗೋಲೆಯೆಲ್ಲಾ ಆತನ ಮೇಲೆ ಧಾರೆ ಯಾಗುತ್ತೆ. ಈ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಉಗ್ರಸೇನರಾಯ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರಾಗಿ ದ್ದರೆ ತಾನೆ ಏನು? ಪಲ್ಲುಗೆ ಹೇಗೆತಾನೆ ದಬಾಯಿಸಿಯಾನು? ಪಲ್ಲುಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಯಾರಿ ಕೊಟ್ಟರೆ

ಶೌರಿಗೆ ನನ್ನ ಫಿತೂರಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.

“ ನಿಮ್ಮದು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಂಡಾಂತರ ಪ್ರಯೋಗ ಸರ್ ” ಅಂದ.

“ ಕೆಲಸ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಗಂಡಾಂತರ ಪ್ರಯೋಗ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಶೌರಿ ” ಅಂದೆ.

“ ಸರಿ ಸರ್ ” ಅಂತ ಸುಮ್ಮನಾದ.

ಶೌರಿಯ ಸಮ್ಮತದಲ್ಲಿ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ನನ್ನ ಪ್ರಯೋಗ ಯಶಸ್ವಿ ಯಾದ ಮೇಲೆ ಅವನಿಗೇ ತಿಳಿಯುತ್ತೆ ಮತ್ತು ನಾನು ತಂದ ಪಿಂಗಾಣಿ ಬೆಕ್ಕನ್ನು ಕೂಡ ಅವನು ಮೆಚ್ಚುವನೆಂಬ ಭರವಸೆ ಇತ್ತು.

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಂದು ಚೀಲ ರಂಗೋಲೆ ಪುಡಿಯನ್ನು ಪಲ್ಲು ಆಫೀಸಿನ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದೆ. ಉಗ್ರಸೇನರಾಯನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವ ನರಪಿಳ್ಳೆಯೂ ಆ ದ್ವಾರದಿಂದ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಕೂಡದು ಅಂತ ಪಲ್ಲುಗೆ ಎಚ್ಚರಿಸಿದೆ.

“ ಏಕೆ ? ” ಅಂದ.

“ ನಿನಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಆಮೇಲೆ ತಿಳಿಯುತ್ತೆ ನಾ ಹೇಳಿದ್ದಾಗೆ ಮಾಡು ” ಅಂದೆ

“ ಸರಿ ನೀನೊಬ್ಬ ಕ್ರಾಕು ” ಅಂದ.

ನಾನು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದೆ ಒಳಗೇ ನಡುತ್ತ.

ಅವತ್ತು ನಮ್ಮ “ಮೈಗಳ್ಳರ ಸಂಘದ” ಪಕ್ಷೋತ್ಸವ ಹಾಗಾಗಿ ರಾತ್ರಿ 11 ಘಂಟೆಯವರಿವಿಗೆ ಬಿಡುವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಾರನೆಯ ದಿನ “ಕುದುರೆ ಪ್ರೀಮಿಗಳ ಕೂಟ”ದ ತುರುತು ಸಭೆ, ನಾನು ಹೋಗಲೇಬೇಕು. ಹೀಗಾಗಿ ನಾನು ಪುನಃ ಜನಸಾಕ್ಷಿ ಆಫೀಸಿಗೆ ಭೇಟಿ ಇತ್ತಾಗ ಸಂಜೆ ಏದರ ಸಮಯ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಭೀತಿಯಲ್ಲೇ ಹೋದೆ. ಪಲ್ಲು ಆಫೀಸಿನ ಪಕ್ಕದ ಕೋಣೆಗೆ ಸೇರಿದಾಗ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಬಿರುಸಿನ ಮಾತಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಪಲ್ಲು ಉಗ್ರಸೇನರಾಯರ ನಡುವೆ !

“ ಇಲ್ಲಾ ಸಾರ್ ನಿಮ್ಮ ಕವನ ನನಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ನೀವು ಹಿಂದೆ ನನಗೆ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರಾಗಿರಬಹುದು ಆದರೆ ಈಗ ನೀವು ನನಗೆ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರಲ್ಲ ! ನಿಮ್ಮ ಈ ಹಾಳು ಕವನಾನ ಜನಸಾಕ್ಷಿಯ ಓದುಗರಿಗೆ ನಾನು ಕೊಟ್ಟು ಪೀಡಿಸೋಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ ”

“ ಏನೆಂದೆ ಪ್ರಹ್ಲಾದ್ ? ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದೆಯಾ ? ಆಗಲಿ ನನ್ನ ಕವನವನ್ನು ಕಣ್ಣಿಗೊತ್ತಿಕೊಂಡು ಅಚ್ಚು ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ನಿನ್ನ ಜನಸಾಕ್ಷಿಗಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಕಾದೇ ಇವೆ ತಾಯಿಲ್ಲಿ ”

ಅನ್ನುತ್ತಾ ಪಲ್ಲು ಕೈಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಕವನದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ನಾನಿದ್ದ ಕೋಣೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಕೋಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹಲ್ಲು ಕಡಿಯುತ್ತ ಉಗ್ರಸೇನರಾಯರು ಹೊರಟೇಬಿಟ್ಟರು.

ಈ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಅರಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಮೂರು ನಿಮಿಷಗಳಾದವು. ಪಲ್ಲು ಅಂಗಿಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಕೋಣೆಗೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಹ್ಯಾಟನ್ನು ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ. ತಲೆಗೆ ಬ್ಯಾಂಡೇಜ್ ಕಟ್ಟಿದ್ದ.

“ ಪಲ್ಲು....” ಅಂದೆ.

“ ಅಯ್ಯಾ ಈಗ ನನಗೆ ಸುತರಾಂ ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ಗಂಗಾಧರರಾಯರನ್ನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಭಾವೀ ಪತ್ನಿ ಶಶಿಕಲಾನ್ ‘ ನವರಂಗ ’ಗೆ ಕರೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಭೇಟಿ ಮಾಡ್ತೇನೆ ”

ಅನ್ನುತ್ತಾ ‘ ಚಾಚೂ ಜಹಾಹೈ ಪ್ಯಾರೇ ’ ಅಂತ ಹಾಡುತ್ತಾ ಹೊರಟೇಬಿಟ್ಟ ನಾನು ಸುಸ್ತಾಗಿ ಮನೆ ಸೇರಿದೆ.

“ ಶಾರಿ ”

“ ಸರ್ ” ಅನ್ನುತ್ತಾ ಬಿಸಿ ಕಾಫಿ ತಂದ.

ನಡೆದ ಸಂಗತಿ ಪೂರ್ತಿ ಹೇಳಿದೆ.

“ ಹೀಗಾಗಬಹುದು ಅಂತ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು ಸರ್ ”

“ ಹಾಗಾದರೆ ನಿನಗೆ ಇದರಿಂದ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ಶಾರಿ ? ”

“ ಇಲ್ಲ ಸರ್ ಇವತ್ತು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಗಂಗಾಧರರಾಯರು ಮತ್ತು ಅವರ ಮಗಳು ಪ್ರಹ್ಲಾದರಾಯರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದು ನೋಡಿದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಿಲ್ಲ ಸರ್ ”

“ ಏನಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ? ”

ಪ್ರಮಿಸಿ ಸರ್ ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ನೀವಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವತಂತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆ. ನೀವು ‘ ಕುದುರೆ ಪ್ರೇಮಿಗಳ ಕೂಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಪ್ರಹ್ಲಾದ ರಾಯರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ಕರುಣಾಜನಕವಾಗಿತ್ತು. ಅದೂ ಇದೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ನಿಮ್ಮ ಕೋಣೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ ತಲೆ ಬಾಚುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಅವರ ತಲೆ ಹಿಂಬಾಗ ನೋಡಿ ನನಗೆ ತಡೆಯಲಾರದೆ ನಿಮ್ಮ ವಿಜಯಜಾರೆ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಬ್ಯಾಟೆಂಡ ಒಂದು ಬಾರಿಸಿದೆ. ತಕ್ಷಣ ಜ್ಞಾನ ತಪ್ಪಿ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದರು. ನಾನು ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಗಂಗಾಧರರಾಯರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಅವರೂ ಅವರ ಮಗಳೂ ಬಂದರು. ತಲೆಗೆ ಬ್ಯಾಂಡೇಜು ಮಾಡಿ ಶಿಶ್ರೂಷೆ ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರಹ್ಲಾದರಾಯರಿಗೆ ಎಚ್ಚರವಾದಾಗ ಅವರ ಬಾಯಿಂದ ‘ ಶಶಿಕಲಾ ’ ಅನ್ನುವ ಮಾತು ಬಂತು.”

“ ಅದಿರಲಿ ಶಾರಿ ಎಟ್ಟು ಹೇಗಾಯ್ತು ಅಂತ ಯಾರೂ ಕೇಳಿಲ್ಲವೇ ? ”

“ ಆ ವಿಷಯ ಬಂತು ಸರ್ ನೀವು ಮೊನ್ನೆ ತಂದಿದ್ದ ಸಿಂಗಾಣೆಯ ಬೆಕ್ಕು ರಾಯರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಬಿದ್ದು ಒಡೆಯಿತು ” ಅಂದೆ

“ ಅದನ್ನು ಅವರು ನಂಬಿದರೆ ? ”

“ ನಂಬಲೇಬೇಕಾಯ್ತು ಸರ್ ಬೆಕ್ಕಿನ ಚೂರುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ.”

“ ಏನಂದೆ ಬೆಕ್ಕಿನ ಚೂರು ... ”

“ ಹೌದು ಸರ್ ಪ್ರಹ್ಲಾದರಾಯರ ಮತ್ತು ಅವರ ಶಶಿಕಲಾದೇವಿಯ ಶುಭಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಯ್ತು ಸರ್ ಗುಲಾಬ್ ಜಾಮೂನ್, ಬಟಾಟಿ ಬೋಂಡ ತಯಾರಾಗಿದೆ ತರಲೇ ಸರ್ ? ”

—ನೀವು ತಾನೇ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ ?

[Jeeresನ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಿವಿ. ಸಂ.]

—“ ಕೇಫ ”

— “ ಮುಷ್ಕರದ ನುಡಿಗಳು ” —

1. ಬೇಲಿನೆ ಎದ್ದು ಹೊಲ ಮೇದ ಹಾಗೇನೇ ಕೇಂದ್ರ ನೌಕರರೆಲ್ಲಾ ಸಂಪು ಹೊಡೋದು ?
2. ಹಾಳ್ಮಡಬಲ್ಲ ಮುಖಂಡ, ಹೊಲಸು ಮಾಡಲಾರನೇ !
3. ಕಾನೂನು ತೋರಿದ ಭಾವಿಲಿ, ಕುರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಬಿದ್ದುವಂತೆ !
4. ಊರಿನಲ್ಲಿರೋರೆಲ್ಲಾ ಉಪವಾಸ ಇದ್ದರೇನು
—ನಾವು ಉಂಡಾಡಿಗಳಾಗಿರೋಣ ! ಎಂದರಂತೆ.
5. ಅಂಚೆ ಇಲಾಖೇಲಿ ಸಂಪು ಹೂಡಿದವ,
ರೈಲ್ವೆ ಇಲಾಖೇಲಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕನಾದನಂತೆ.
6. ನೌಕರರ, ನಾಯಕ, ನಾಯಕರ ಕಚ್ಚಾಟದಲ್ಲಿ, ಕೈ ಯೆತ್ತಿ ಹ್ಲಾ ಅಂದ
ಕೂಸು ಮೆತ್ತಗಾಯ್ತು.
7. ಓದುಬರಹ ಬಂದವರೂ ಒಂದೇ, ಬಾರದಿದ್ದವರೂ ಒಂದೆ ,
ಮುಂದೆ ನಿಂತ ಗೂಂಡಾಗಳಿಗೆ ಹೆದರಿ ತಲೆಬಾಗಿಸಿದರಂತೆ.
8. ಹೊತ್ತಲ್ಲದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿದವರು ಸಂಪುಹೂಡಿದರಂತೆ !
9. ಯಾವ ಕಾಲು ತುಂಟಾಟ ಮಾಡಿದರೇನು, ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಊನ !
10. ಸಾವಿರ ನೌಕರರ ಯೂನಿಯನ ಸರದಾರ, ಮತಿಗೆಟ್ಟಾಗ ಜನತೆಯ
ಖಾಸ್ತಾರ !
11. ಕೇಂದ್ರದ ಕೊಬ್ಬಿದ ಕೆಲಸಗಾರರು ಬೊಬ್ಬೆ ಇಟ್ಟರೆ,
ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಸಪ್ಪೆ ನೌಕರರೆಲ್ಲಾ ತೆಪ್ಪಗಿದ್ದರಂತೆ !
12. ಶೋಕದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರೆ, ಅಶೋಕ ಮೇಹ್ತಾ ಎಂದರಂತೆ.
13. ಅಹಿಂಸಾ ಅಹಿಂಸಾ ಅಂದೋರೆಲ್ಲಾ, ಹತ ಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಾರೆಯೇ ?
ನಮ್ಮಂತ ಗೂಂಡಾಗಳೆದುರು ಬೆದರುತ್ತಾರೆ ಎಂದರಂತೆ.
14. ನೌಕರ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದರೆ, ತೋಳನಾಯಕ ಬಿಲ್ಲೆಸೆಯಿತಂತೆ.
15. ಬಡನೌಕರನಿಗೆ ಇಜ್ಜೋಡಿ ಮಿಂಡಂದಿರಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು,
ಯೂನಿಯನ್ ಒಂದು.

ತೊಲಗಿ ಹೋದರು !

ಪೀಠಿಕೆ

ಪೂರ್ವಪಕ್ಷ—ಭಾರತ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದುತ್ತಿದೆ.

ನಾವು—ಹಾಗೋ ? ಬಹಳ ಸಂತೋಷ !

ಪ್ರಶ್ನೆ—ಇದು ನಿರಾಸಕ್ತಿ ?

ಉತ್ತರ—ನಮ್ಮ ದೇವರ ಸತ್ಯ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತು.

ಪ್ರಶ್ನೆ—ನೀವು ನಿರಾಶಾವಾದಿಗಳು, ಪ್ರತಿಗಾಮಿಗಳು, ಮೂರ್ಖರು ; ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲ ದಿಶೆಯಲ್ಲೂ ಎಂದರೆ ಆಹಾರ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವಿಜ್ಞಾನ, ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಕ್ರಾಂತಿ ಸಾಧಕರಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದೇವೆ ಅದು ನಿಮ್ಮನದರಿಗೇ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ?

ಉತ್ತರ—ಕೈಯಲ್ಲಿ ಲೇಖನಿ, ಬಾಯಲ್ಲಿ ನಾಲಗೆ ನಿಮಗಿದೆಯೆಂಬುದು ನಮ್ಮನದರಿಗೆ ಬರದೇ ಇಲ್ಲ. ಕತ್ತಿಗೆ ವೇಷ ಹಾಕಿದರೆ ಅದು ಸಿಂಹವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನರಿಯ ಮೈಗೆ ಬರೆಹಾಕಿದರೆ ಅದು ಹುಲಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ—ಹಾಗಾದರೆ ದೇಶದ ಭವಿತವ್ಯ ಅಂಧಕಾರನುಯವೆಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ಅಂಬೋಣ ತಾನೇ ?

ಉತ್ತರ—ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರಮಿಸುವ ಜನರಿಲ್ಲದೇ ಇಲ್ಲ, ಅವರು ನಿಮ್ಮನದರಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಬೊಗಳೆ ಕೊಚ್ಚುವವರ ಮಾತು ನಿಮ್ಮ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದೆ ; ಪ್ರಗತಿಯೆಂದರೇನೆಂದು ಅವರೂ ನೀವೂ ಅರಿಯಿರಿ ಎಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಅಂಬೋಣ.

ಸಂಶಯ—ಹೀಗೆನ್ನಲು, ನೀವು ಏನನ್ನೋ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡುದೇ ಕಾರಣವಿದ್ದೀತು. ಯಾರನ್ನು ಸೂಕ್ಷಿಸಿ ನೀವು ಹೀಗೆನ್ನುವಿರಿ ?

ಸಮಾಧಾನ—ಯಾರೊಬ್ಬರ ಮೇಲಿನ ದ್ವೇಷದಿಂದಲೂ ನಾವು ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೆಕ್ಕಾವಿಟೆ, ಹುಚ್ಚಯ್ಯ, ತ್ರಿಜಟೆ ಇವರ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬರೆದುದು ದ್ವೇಷಕ್ಕಲ್ಲ. ಕಂಡವರ ಗಂಟುಹಾಕುವ ಜನಗಳ ಮಾತು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನೀವು ದೇಶ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭ್ರಮೆಗೊಳಗಾಗದಿರಿ. ಮೇಲ್ಕಂಡವರ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಎಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಅಂಥ ದೇಶ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಿದರೂ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? “ವಾಪಿ ಕಾರವರಿರುವ ಸ್ವರ್ಗ ನನಗೆ ಬೇಡ. ಧರ್ಮಾತ್ಮರಾದ ನನ್ನ ತಮ್ಮಂದಿರಿರುವ ನರಕಕ್ಕೇ ಹೋಗುವಾ” ಎಂದು ಧರ್ಮಜ ಹೇಳಿದನಂತೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ—ನಿಮ್ಮ ಮಾತು ನಮಗೆ ಮಕರಾಯಿತು. ಹೋಗಲಿ, ಮೆಕ್ಕಾವಿಟೆ ಯಾರು ? ಹುಚ್ಚಯ್ಯ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ? ತ್ರಿಜಟಾ ಪ್ರೇಮಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆದ ಟೂರ್ನು ಮೆಂಟಿನ ಫೈನಲ್ಸ್ ಪಂದ್ಯ ಏನಾಯಿತು ?

ಉತ್ತರ—ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಮೊದಲು, ಪ್ರೊ|| ಕುರಿಯನ್ನರ ಕರ್ಮಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ; ಕೇಳಿರಿ.

ಅಪಾದನಾ ಪ್ರಹಸನ

ಪ್ರೊ|| ಕುರಿಯನ್ನರ ಬಗೆಗೆ ನಾವು ಈ ಮೊದಲೇ 'ಮೀನ-ಚೇತನ' ಎಂಬ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಸವಿಸ್ತಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಡಾ|| ಜೋಸೆಫ್ ಪ್ರಕರಣದ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಪ್ರೊ|| ಕುರಿಯನ್ನರ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ತಜ್ಞರಿಗೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ. ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನ ಜೋಸೆಫರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆ ಮಾಡಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮರಣಾ ನಂತರದ ಸಬ್ಲಿಮಿಟೆ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಹಾಗಲ್ಲ, ಹುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಅಳಿವು ಹಳಿವು ಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ಭಂಡತನದಿಂದ ಬದುಕಿದ್ದರಾಯ್ತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದಿಗಳಾಗಿದ್ದರಾಯಿತು, ಬಾರಾ ಮೂನು ಮಾಘಿಯಾಗಿ ಪುರಸ್ಕಾರ ದೊರೆತೇ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಮಾಮೂಲಿನಂತೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷಾಂತ್ಯದಲ್ಲೂ ಪ್ರೊ|| ಕುರಿಯನ್ನರ ಮೇಲೆ ಕೆಳಕಂಡ ಅಪಾದನೆಗಳರ ಬಂದುವು :

1. ಲಂಚ.
2. ದುರಾಡಳಿತ.
3. ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷವಾತ.
4. M. I. T. ಯ ಬೇರೆ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ.
5. ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡದಿರುವುದು.
6. ಗುಂಪು ರಾಜಕೀಯ.

ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ನೀವು ಊಹಿಸಿದಂತೆ. ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯೊಂದು ಏರ್ಪಟ್ಟಿತು. ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಆರಂಭವೂ ಆಯಿತು. ಕುರಿಯನ್ನರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಅವರ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗೆಗೆ ಕಳವಳವನ್ನೇ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಪ್ರೊಫೆಸರು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಕಿತ್ತೊಗೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಒದೆಯಪ್ಪನ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಊಹಾಪೋಹಗಳು ವ್ಯಕ್ತಪಟ್ಟುವು.

ನುಸುಳಿ ಬಂದ ಸುದ್ದಿ

ಅಂದು ವಿಚಾರಣಾ ಫಲಿತಾಂಶ ಹೊರಬೀಳಲಿದೆಯೆಂದು ಸುದ್ದಿ. ಅಧಿಕೃತ ವಲಯಗಳು ಮೌನದಿಂದಿದ್ದವು. ಅಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮಳೆಗಾಲದ ಬಿರುಬಿಸಿಲ್ಲಲ್ಲಿ

ಒಣಗುತ್ತಾ, ಮನೆಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೆ. ಬಿಸಿಲಿನ ಝಳದಿಂದ ನನ್ನ ಮುಖ ಗಂಟೆಕ್ಕಿತ್ತು. ಹಣೆ ಸುಕ್ಕುಗಟ್ಟಿತ್ತು. ಹಬ್ಬದಾ ಮಲೆ ಮಧ್ಯದೊಳಗೆ, ಬೆಟ್ಟದ ಕೆಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿದ್ದ, ಅರ್ಭುತಾನೆಂದೆಂಬ ವ್ಯಾಘ್ರನಂತೆ ನಾನು ಹಸಿಹಸಿದಿದ್ದೆ. ಗಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟ್‌ಕಟ್ ಹೊಡೆದು ಸ್ವಪ್ನಸುಂದರೀ ಸರ್ಕಲಿಗೆ ನುಗ್ಗಿದೆ.

‘ ಸಲಾಂ ಭೈ ’ ಎಂದರು, ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರಾದ ಎಂ. ಐ. ಟಿ. ಯ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಭಗವಾನ್ ಜಾನೇ.

‘ ಸಲಾಂ ಆಲೇಕುಂ! ಯಾಖುದಾ ಪರವರ್ದಿಗಾರ್ ’ ಎಂದೆ ನಾನು. ಪ್ರೊಫೆಸರು ನನಗೆ ಪರಿಚಿತರೇನಲ್ಲ.

‘ ಕ್ಷಮಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಪರಿಚಯ ನನಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ನೀವೇ ಅವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಿಜವೇ? ’ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

‘ ಹೌದು ನಾನೇ ಅವನು ’

‘ ರೀ, ನೀವು ಹಿಂದೆ ಬರೆದ ಕಥೆ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೇ ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳೋಣ ಎಂದಿದ್ದೆ. ನಿನ್ನೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಮುದ್ದೆ ಸೇರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಳವಳ, ಸಿಟ್ಟು ತುಂಬಿಹೋಗಿದೆ. ರಾತ್ರಿ ನಿದ್ರೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಹೇಳುವುದು ಹೇಗೆ? ’

‘ ಹೇಳಿ ಸಾರ್, ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೇಳ್ ನ ದುಃಖಂ ಪಂಚಭಿಸ್ಸಹವೆನ್ನದೇ ವಚನ? ’ ಎಂದೆ.

‘ ಇವನು ಆಗಿಬಿಟ್ಟುರೀ ’

‘ ಯಾರು ಸರ್, ಏನಾದ? ’

“ ಕುರಿಯನ್ ಕಣ್ರೀ. ಎಂ. ಐ. ಟಿ. ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಆದ.”

“ ಛಂದಾತು ಬಿದ್ದಿ! ಬಡಕೊಳ್ಳಿ ”

“ ಬಡಕೊಂಡಹಾಗೆಯೇ ಸರಿ. ಇವನಿಗೆ ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ನೇ? ರಿಸರ್ಚ್ ಡಿಗ್ರಿಯೇ, ಸೀನಿಯಾರಿಟಿಯೇ, ಯೋಗ್ಯತೆಯೇ, ಮನುಷ್ಯತ್ವವೇ? ಏನಿದೆ ಅಂತ ಕೊಟ್ಟು? ಹೋದ ವರ್ಷವಿನ್ನೂ ಇವನ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ರಿಟ್ ಹೋಗಿದ್ದವಲ್ಲ? ಎಂಟು ಇಂಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ಖೋತಾ ಆಗಿತ್ತಲ್ಲ? ಪರೀಕ್ಷೆ ಹೇಗೆ ನಡೆಸಿದ ಗೊತ್ತೇ? ಕೊಶ್ಟ್ ನ್ ಪೇಪರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ತನ್ನ ಮ್ಯಾನುಸ್ಕ್ರಿಪ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಬೋರ್ಡಿನ ಮೇಲೆ ಬರೆದಿದ್ದ.”

“ ಆದರವನಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಇದೆ. ನಿಮಗಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಸರ್? ”

“ ಅಂದರೆ ನಾನು ರಾಷ್ಟ್ರಬಾಹಿರನೇ? ”

“ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಎಂದರೆ ಸ್ವಜಾತೀಯತೆ ಸರ್. ನೀವು ಯಾವ ಯುಗದಲ್ಲಿ ದ್ದೀರಿ? ”

“ ನೋಡಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ನಮ್ಮಿಂದ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು Powerful Satire ಬರೆಯಬೇಕು ನೀವು. ನಿಮಗೆ

ದೇವರು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಲೇಖಣಿ ಕೊಟ್ಟಿದಾನೆ. ಸಂವಿಧಾನ ನಿಮಗೆ ಲೇಖನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಯಪಾಲಿಸಿದೆ.”

“ ಸರ್, ನಾನು Satirist ಅಲ್ಲ. ನಾನು ಬರೆದದ್ದು ಇವರ ತಲೆಗೆ ಹಿಡಿಯುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಮಾಡೋಣ. Good-bye.”

“ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಲ್ಲಿ. ಈಗ ನಮಗಿಂತ ಜೂನಿಯರ್ ಆದ ಇವನು, ಯಾವ ಯಾವ ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಆದ ಎಂದಮೇಲೆ, ನಾವು ಯಾವ ಮುಖ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ತಿರುಗಾಡಬೇಕು ?”

“ Sir, May I.....well, in short it is the funeral of.....let us say — Right mindedness. Cheerio !”

ಜಾರಿ ಬಂದ ಮಾತು

ಅದೇ ಸಂಜೆ. ಅಕಾಶದಲ್ಲಿ ಕರಡಿಯ ಕೂದಲಿನಂತೆ ಕಪ್ಪಾದ ಮೋಡಗಳು ತೇಲಿಬರುತ್ತಿದ್ದವು. ಸ್ವಪ್ನಸುಂದರೀ ಸರ್ಕಲಿನಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನಾಣಗಿತ್ತಿಯರ ಕಡಿಗಣ್ಣು ಮಿಂಚು, ಫಳಫಳನೆ ಸುಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಬರಸಿಡಿಲು ಮಧ್ಯಾಹ್ನವೇ ಎರಗಿತ್ತು. ಮಳೆ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯಲು ಹೊರಟಿದ್ದೆ.

“ಹಲೋ” ಎಂದರು ಯಾರೋ ; ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಎಂ. ಐ. ಟಿ. ಯ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಬಡೇಭಾಯ್. ಹೇಗಿದೆ ನನ್ನ ಛಾನ್ಸ್ !

“ನಮಸ್ಕಾರ ಗುರುಗಳೇ, ಅಡ್ಡಬಿದ್ದೆ. ಏನು ಮಾತನಾಡಿಸಿದಿರಿ. ಸಮಾಚಾರವೇನು ? ಹೇಳಿ” ಎಂದೆ.

“ಏನು ಹೇಳೋಣ ? ಕರ್ಣಾಮೃತದ ಮಳೆಗಾಲ ಮಾದು ಎಲೋಚನದ ಮಳೆಗಾಲವಾಯ್ತು.”

“ಹೇ ಪರವರ್ದಿಗಾರ್, ಏ ಸಚ್ಚಿ ತುಮ್ಮಾರಾ ಖೇಲೀಚ್ ಹೈ.”

“ಅಂತೂ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ವಿಜಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿತು. ಹತ್ತಿಂಟು ರಿಟ್, ನಾಲ್ಕಿಂಟು ಬಹಿರಂಗ ಅಸಮಾನ, ಇನೆಫಿಷನ್ಸಿಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನುಂಗಿಕೊಂಡ ಪ್ರೊ|| ಕುರಿಯ ಸಮಾಜದ ಆಧಾರದ ಸ್ತಂಭವಾದ.”

“ಯೋಚಿಸಬೇಡಿ ಸರ್, ಎತ್ತ ಸುತ್ತಿದರೂ ಕತ್ತಿಗೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಹಾಳು ಗೋಡೆಯೇ ಗತಿ. ನಾಯಿ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರೂ ಅದರ ಗಮನ ಎಲ್ಲಿ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿಲ್ಲ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಸಜ್ಜನರ ಸತ್ವಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿಯೇ. ಎಂ. ಐ. ಟಿ. ಬಾಲಕರಿಗೂ, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ವಿದ್ಯೆಗೂ ಇದರಿಂದ ಭಾರೀ ಪೆಟ್ಟು ಬಿತ್ತು ನಿಜ. ಆದರೆ ಕುರಿಯ ಇದರಿಂದ ಒಂದು ರೇಸನ್ನು ಗೆದ್ದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತೇ ಹೊರತು, ಅವನು ಸುಖವಾಗಿದ್ದಾನೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡಿ. ಟೂರ್ನ್ ಮೆಂಟಿನ ಫೈನಲ್ಸ್ ಪಂದ್ಯ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸೆಮಿಫೈನಲ್ಸಿನಲ್ಲಿ....”

“ಯಾವ ಟೋರ್ನ ಮೆಂಟ್ ?”

“ತ್ರಿಜಟಾಪ್ರೇಮಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆದ ಓಪನ್ ಛಾಂಪಿಯನ್ ಷಿಪ್ ಟೋರ್ನ ಮೆಂಟ್. ಅದರಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚಯ್ಯನನ್ನು ಗೆದ್ದನೇ ಹೊರತು ಛಾಂಫಿಯನ್ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ!”

ಉದ್ವೇಗಪೂರಿತವಾದ ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಪ್ರೊ|| ಬಡೇಭಾಯ್ ನಕ್ಕರು. “ಹಾಗಾದರೆ ಮೆಕ್ಯಾವಿಟೆ ?” ಎಂದರು.

ಮಿತ್ರರೇ, ದೋಸ್ತರೇ, ಕಾಮ್ರೇಡರೇ, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ನನ್ನ ಮಾತು ಬಾಯಿ ಜಾರಿ ಬಂದದ್ದು. ಆದರೂ ತಾವು ಕಾತರದಿಂದ ಕಾದಿದ್ದ ರಹಸ್ಯ ಭೇದನ ಮಾಡಿ ನಾವು ಉತ್ತರವನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮೆಕ್ಯಾವಿಟೆ ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲ ಕುರಿಯನ್!

ಹುಚ್ಚಯ್ಯನ ಮತ್ಸರ

ಭಗವಂತ ಹೇಳಿದುದು ಸುಳ್ಳಲ್ಲ ಕಾಮಾತ್ಮ್ಯೋಧೋಭಿಜಾಯತೇ. ಕುರಿಯನ್ನರಿಂದಾದ ಪರಾಭವವನ್ನು ಹುಚ್ಚ ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲೇ ತಳಮಳ ವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾದಿದ್ದ. ಕುರಿಯನ್ನರು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಆದ ಸುದ್ದಿ ಬಂದಕೂಡಲೇ, M.I.1. ಸ್ಥಾಪಕ ಸಮಿತಿಯವರಿಗೆ ಹುಚ್ಚಯ್ಯ ಈರೀತಿ ತಿಳಿಸಿದ.

“ಪ್ರೊ|| ಕುರಿಯನ್ ಸಮಾಜದ ಆಧಾರ ಸ್ತಂಭ ನಿಜ. ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿ ನಿಜ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣವಿಲ್ಲ ಅದೂ ನಿಜ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಫಾರಿನ್ನಿಗೆ ಕಳಿಸಿ, ಬಂದನಂತರ ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿ.”

ಯುಕ್ತಿಯುಕ್ತವಾದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅನುಮೋದಿಸಿ ‘ಕುರಿಯನ್ನ ರನ್ನು ಫಾರಿನ್ನಿಗೆ ಕಳಿಸಿ’ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ಕುರಿಯನ್ ಈ ಮಸಲತ್ತು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿದ. ನನಗಿಲ್ಲದ್ದು ನಿನಗೂ ಬೇಡ ಎಂದ. ಮರುದಿನವೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಹುಡುಕಿ ತ್ರಿಜಟೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಾಗಹಾಕಿದ.

ಹೀಗಾಗಿ ಮೂವರೂ ಕೆಟ್ಟರು.

ಪೂರ್ವಪಕ್ಷ—ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ!

ನಾವು—ಅದಕ್ಕೇಕೆ ಕಣ್ಣೀರು? Apparently a case of one reptile wiping out another.

ಬೀಳ್ಕೊಡಿಗೆ

ಪ್ರೊ|| ಕುರಿಯನ್ನರು ಫಾರಿನ್ನಿಗೆ ಹೋಗುವರೆಂಬ ಸುದ್ದಿ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ಬೆಳು ದಿಂಗಳಿನಂತೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಹರಡಿ ಅನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷವಾದರೂ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಗಲಭೆ ತಗ್ಗಿ ಪಾಠಗಳಾದರೂ ಆಗಬಹುದೆಂದು ಬಾಲ ಕರೂ, ಅವರ ಪ್ರೇಷಕರೂ ಸಂತಸಪಟ್ಟರು.

ಪವಿತ್ರ ಭಾರತ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷವಾದರೂ ಕಳಂಕ ವಿಮುಕ್ತ ಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗುವುದೆಂದು ಸಾಧುಸಜ್ಜನರು ಆನಂದಿತರಾದರು.

ಪ್ರೊ|| ಕುರಿಯನ್ನರನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಡಲು ಮಹೋತ್ಸವವೊಂದು ಏರ್ಪಟ್ಟಿತು. ಬೃಹತ್ ಸಭಾಭವನದಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೃಂದವೂ, ಪ್ರೊಫೆಸರುಗಳೂ,

ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಸೇರಿದ್ದರು. ಅನೇಕರಿಂದ ಅವರ ಪ್ರಶಂಸೆ ನಡೆಯಿತು. ತರುವಾಯ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಕುರಿಯನ್ನರೇ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು ನಿಂತರು. ಅವರ ಭಾಷಣ ಹೀಗಿತ್ತು:

? I Say ನಮ್ಮೂರ, ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಬ್ಯಾಡ್ರೀ, ಈಗೇನೈತಿ ನಾನು ಫಾರಿನ್ನಿಗೆ ಓಕ್ಕುನಿ. ನಾಂಬರವೊತ್ತೆ ನಿಂ ಪೈಕಿ ಮಸ್ಕಂದ್ ಜನ ಇಂಜಿನಿಯರು ಗಳಾಗಿರ್ದಿರಿ.

ಇವತ್ತೇನ್ರಪಾ, ಇಂಜಿಯರಿಂಗ್ ಡಿಗ್ರಿ ಇತ್ತಂದ್ರೆ, ಹೆಣ್ಣೊಡಗ್ಗ ನಾನು ತಾನು ಅಂತ ಜನ ಮುಂದಕ್ಕರ್ತ್ತರೆ. ನೋಡ್ರಪಾ ಉಡ್ರಾ, ಈ ಆಪರ್ಟುನಿಟಿ ಏನೈತಿ ಕಳ್ಳ ಬ್ಯಾಡ್ರಿ. ದುಡ್ಡು ಕೇಳ್ಳಿ ಒಳ್ಳೆ ಹೆಣ್ಣೊ ಹುಡುಕ್ರೇ.

ಮನಸ್ಸಾ ಏನದನೆ, ಅವನು ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಗುಲಾಮ. ಸೌಂದರ್ಯ ಅಂದ್ರೇ ನಸಾ? (ಭಯಂಕರ ಚಪ್ಪಾಳೆ)

“ Silence please! Another ತಿಂಗ್, ನೀವ್ಯಾರೂ ಮರೀಬ್ಯಾಡ್ರೀ ಇದ್ದ. ನೀವೆಲ್ಲಾ ಬಗವದ್ಗೀತೆ ಓದ್ಲೇಬೇಕು. ಅದನ್ನೋದ್ಲೇ ಇದ್ದನು ಮನಶ್ಯಾ ಅಲ್ಲ. ಅದ್ರಿಗೆ ತದಂತದೋ ‘ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ ’....ಆಂ! ‘ ಸಿದ್ಧಪ್ರಗ್ನ ’ ಅಂತ ಬರ್ತದೇ, ನಮೇಷ್ಟ್ರ ಏನೋ ಅಂತರೆ ನಿಲ್ರೀ. ಏನಂದ್ರೀ....‘ ಸ್ತಿತಪ್ರಗ್ನ ’ ಅಂತೇ. ನೀವೆಲ್ಲಾ ಅಂಗಿರುಕು. ನಾನೇನೋ ಅದನ್ನ ಓದಿಲ್ಲ. ಗೀತೆ ಅಂತ ಏತೆ ಅದನ್ನೋದ್ಲೆ ಇದ್ದ ಅವನು ಮನುಶ್ಯ ಅಲ್ಲ ಅಂತ ಕೇಳ್ಳದಿನಿ. ನೀವು ಮಾತ್ರ ಓದ್ಲೇಬೇಕು.

“ ಓಗಿ ಬರ್ತಿನ್ರಪಾ, ಓಕ್ಕುನಿ ”

ಉಪಸಂಹಾರ

ತ್ರಿಜಟಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋದಳು. ಕುರಿಯನ್ ಇನ್ನೇನು ಹೊರಡಲಿದ್ದಾರೆ. ಹುಚ್ಚಯ್ಯನವರ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾ ‘ ಇವರು ದೀಪವಿದ್ದ ಹಾಗೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೂ ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನದಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಾವೂ ಬೆಳಗುತ್ತಾರೆ ’ ಎಂದು ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರಂತೆ, ಆದರೆ ಅದು ಹಾಗಲ್ಲ. ಹುಚ್ಚಯ್ಯನವರ ಜ್ಞಾನ ಬೀಡಿಯ ಬೆಂಕಿಯಿದ್ದ ಹಾಗೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಬೀಡಿಯನ್ನ ಹತ್ತಿಸಲು ಹೋಗಿ ತಾನೂ ಆರಿದ ಬೀಡಿಯಂತೆ ಹುಚ್ಚಯ್ಯ ಮಂಕಾಗಿದ್ದಾನೆ. ತ್ರಿಜಟಿಯ ಹಂಬಲವನ್ನು ಅವನು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಕುರಿನಯನ್ನರೂ ಕೈಸುಟ್ಟುಕೊಂಡರೆಂದು ವದಂತಿ. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ತ್ರಿಜಟಿ ನೂತನ ಮಾರ್ಗ ಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿ ನವ ವಿಜಯಗಳ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಳಂತೆ.

ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ಅಂತಿಮ ಮುಖದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಕುರಿಯನ್ನರೂ, ಮರಳಿ ಯತ್ನಿಸಲು ಹುಚ್ಚನೂ, ಮೊನ್ನೆ ಮೈಸೂರು ಬಸ್ಸು ಹತ್ತಿದರೆಂದು ನಮ್ಮೂರಿನ ವಾರ್ತಾಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ: ಎಲೆ ರಾಸಭ, ನೀನು ರಸಿಕ ಶಿರೋಮಣಿ. ಪ್ರೇಯಸಿಯು ಹಿಂಗಾಲುಗಳಿಂದ ಝೂಡಿಸಿದರೂ ಅವಳ ಆಶೆ ನಿನಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಆಹಾ! ಎಂಥ ತೀವ್ರ ಪ್ರೇಮ ನಿನ್ನದು!

— ಮು ಗ ದು ದು —

ಅ. ರಾ. ಸೇ

ವಿಶ್ವವಿಳಯ

ಇರುವೆ ಸಾಲುಗಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲೋ ಹಾಗೆ ಜನ ಕ್ಯೂಕಟ್ಟಿ ನಿಂತಿತ್ತು. ತಲೆ ಬಾಲ ತಿಳಿಯದ ಆ ಕ್ಯೂನಲ್ಲಿ ನಾನೂ ನಿಂತಿದ್ದೆ ಬಸ್ಸಿಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಾ ಮುಳ್ಳೂರಿನ ಬಸ್ ಸ್ಟಾಪಿನಲ್ಲಿ.

ಸಿಟಿ ಪ್ರಯಾಣಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ತೈಲಶಕಟವೂ ಬಂತು. ಮೊದಲೇ ಆ ಪಾಟಿ ಜನ ತುಂಬಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಪಾಪಿ ಕಂಡಕ್ಕರ, ಮಾಮೂಲಾಗಿ ಕೈತೋರಿಸಿ, ಸೀಟೆಲ್ಲ ಅಂತ ತಾರಮಯ್ಯ ಆಡಿಸಿ, ಬಸ್ಸನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸದೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆಂದೆ ನಾನು ಅನುಮಾನಿಸಿದೆ, ಆ ಬಸ್ಸಿಗೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ನೋಡಿ. ಆದರೆ ಅದೇನು ಅಚ್ಚರಿ! ಕಂಡಕ್ಕರ ಬಸ್ಸು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ. ಬಸ್ಸಿಗಾಗಿ ಕ್ಯೂ ನಿಂತಿದ್ದವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಕೂಗಿದ.

ಅಲ್ಲಿವರೂ ಕ್ಯೂ ನಿಂತಿದ್ದ ಮುಳ್ಳೂರಿನ ಜನಸ್ತೋಮ, ಕ್ಯೂ ಬಿಟ್ಟು ಬಸ್ಸಿ ನೆಡೆಗೆ ನುಗ್ಗಿತು. ಹೆಂಗಸು ಗಂಡಸು ಭೇದವಿಡದೆ, ತಾಮುಂದೆ, ನಾಮುಂದೆ ಎಂದು ಆ ತಂಡ, ಬಸ್ಸಿನ ಬಾಗಿಲ ಕಡೆಗೆ ನುಗ್ಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಕಂಡಕ್ಕರ ಹುಸಿನಕ್ಕು. ನಗುತ್ತಲೇ ನುಡಿದ ಅತಿ ವಿನಯದಿಂದ, “ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹತ್ತಿ ತಾಯಿ, ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಹತ್ತಿ ಸಾರ್, ಎಲ್ಲರೂ ಸೀಟು ಕೋಡ್ಲೀನಿ ಏನೂ ಹೆದರಬೇಡಿ” ಅಂತ ಅಭಯ ಹಸ್ತ ತೋರಿಸಿದ.

ಹಿಂದಿನವರು, ಮುಂದಿನವರನ್ನು ನೂಕಿ, ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ, ಎಲ್ಲರೂ ತೀಘ್ರವಾಗಿಯೇ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡೆವು. ಐದಾರು ಟನ್ ಭಾರವನ್ನು ಹೊತ್ತು ಬಸ್ಸು ಮಂದಗಮನೆಯಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯಿತು.

ಮುಂದಿನ ಸ್ಟಾಪಿನಲ್ಲೂ ಜನ ಕೈತೋರಿಸಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. “ಸೀಟೆಲ್ಲ” ಅಂತ ದೇಳಿ, ನಾವು ಪ್ರಯಾಣಿಕರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೈತೋರಿಸಿ, ತಾರಮಯ್ಯ ಆಡಿಸಿದೆವು. ಆದರೂ ಬಸ್ಸು ಆ ಸ್ಟಾಪಿನಲ್ಲೂ ನಿಂತಿತು ನಮಗೆ ರೇಗಿತು. ಅಲ್ಲಾ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನ ತುಂಬೊಂಡು, ಸ್ಟಾಂಡಿಂಗ್ ಸೀಟೇ ಇಲ್ಲದೆ ಇರೋವಾಗ, ಇನ್ನು ‘ಸಿಟಿಂಗ್ ಸೀಟು’ (ಕಂಡಕ್ಕರನ ಭಾವೆಯಲ್ಲಿ) ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ತುಂಬುತ್ತಾನಲ್ಲ “ಎಂತ ಮಂಕಲಾಲ್ ಈತ” ಎಂದು ಪರಿತಪಿಸಿದೆವು. ಹಲ ಕೆಲ ಮುಂಗೋಪಿಗಳು “ಏನ್ರಿ ಇದು, ಸಿಕ್ಕಿದ ಸ್ಟಾಪಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲಿಸೀರಾ. ಈಗಾಗಲೇ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ

ಇನ್ನೊಂದು ಜನಾನ ತುಂಬಿ ಇನ್ನೂ ತುಂಬುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಲ್ಲಾ ಏನು ತಲೆ ತಲೇ ಶುದ್ಧವಾಗಿದ್ದೋ ಇಲ್ಲೋ” ಅಂತ ಖಾರವಾಗಿ ದಬಾಯಿಸಿದರು.

“ ಹತ್ತಿ ಬಿಡಿ ಸ್ವಾಮಿ ಪಾಪ ಅವರುಗಳು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಂದ ಕಾಯ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವರನ್ನು ಕಾಯ್ತಿದ್ದ ಪಾಪ ನಮಗ್ಯಾಕೆ ? ”

ಈ ಉತ್ತರ ಯಾವ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಂದ ಬಂತು ಅಂತ ನೋಡಲು, ನಮ್ಮ ತಲೆ ತಿರುಗುವಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಆ ಬಸ್ಸಿನ ದ್ರೈವರನೇ ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾದಾಗ ನಮಗೇ ಅಚ್ಚರಿಯಾಯ್ತು.

“ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ? ಎಷ್ಟು ಟಕೀಟು ? ” ಎಂದು ಕಂಡಕ್ಕರನ ತನಿಖೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅವನು ಹೆಗಲಿಗೆ ನೇತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಚಮಡದ ಚೀಲದೊಳಕ್ಕೆ ಚಿಲ್ಲರೆಯನ್ನು ಮಳೆ ಹನಿಯಂತೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಟಕೀಟನ್ನು ಹರಿದುಕೊಡುತ್ತಾ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದ್ದ.

ಹೆಣ್ಣು ಹೆಂಗಸೊಬ್ಬಳು, ತನ್ನ ಹತ್ತು ವರುಷದ ಕುನ್ನಿಯೊಡನೆ ಕುಳಿತಿದ್ದವಳು, “ ಒಂದು ಟಕೀಟಿಲ್ಲ ” ಎಂದಳು. “ ಈ ಮೊಗಾ ಯಾರ್ಡು ತಾಯಿ ” ಕಂಡಕ್ಕರ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ.

“ ನಂದೇ ”

“ ಅಂಗಾದ್ರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಟಕೀಟು ತೆಗೋಬೇಕಲ್ಲಾ ತಾಯಿ ”

“ ಅಯ್ಯೋ ನನ್ನಾವು ದುಡ್ಡಿಲ್ಲವಲ್ಲವಲ್ಲ. ಈ ಮೊಗೀಗೆ ಟಕೀಟಿಲ್ಲ ಅಂತೇ ನಾನು ಬಸ್ಸು ಹತ್ತಿದ್ದು ” ಎಂದಳಾಕೆ.

“ ಸರಿ ಬುಡುಮ್ಮ ” ಎಂದು ಕಂಡಕ್ಕರ ಒಂದೇ ಟಕೀಟನ್ನು ಹರಿದು ಕೊಟ್ಟು, ಆ ಕೊಳಕು ಹೈದನ ಮುಂದಲೆಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೇವರಿಸಿ, ಮುಂದೆ ನಡೆದ.

“ ಟಕೀಟು ತೊಗೊಳ್ಳಿ ಸಾರ್ ದಯವಿಟ್ಟು, ತಮ್ಮದಾಯಿತೆ ಅಮ್ಮಣ್ಣೆ. ತಮ್ಮದೂ ಸಾರ್ ? ” ಕಂಡಕ್ಕರ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಗಡಸು ಕಂಠವೊಂದು ಕೇಳಿಸಿತು.

“ ಏನ್ರಿ ಕಂಡಕ್ಕರೆ ಎರಡಾಣೆ ಜಾಸ್ತಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ ? ”

ಆ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ನನ್ನ ಹುಬ್ಬೆದ್ದಿತು. ಕಣ್ಣುಗುದ್ದೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಕೊಂಡಿತು. ಪಾಪೆಯಲ್ಲಿ ಆನಂದಾಶ್ರು ಒಸರಿತು. “ ಇದು ಬಸ್ಸೋ ಅಥವಾ ರಾಮರಾಜ್ಯವೋ ” ಎಂದು ರಾಮಾಯಣದ ಕಥೆಗಳ ಸುರುಳಿ, ಮನದಲ್ಲೆ ಹಾದು ಹೋಯಿತು.

“ಎರಡಾಣೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ” ಎಂದು ಗಳಪಿದ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕಡೆಗೆ ದಿಟ್ಟಿಸಿದೆ. ಶುದ್ಧ ಅವಾಪೋಲಿಯ ಹಾಗೆ ಕಂಡನಾತ. “ಎಲಾ ಈತನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಹೇಗೆ ಹೊರಬಂತು” ಎನ್ನುವುದೇ ನನಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಯಿತು.

ಕಂಡಕ್ಕರನೇ ಜವಾಬಿಸಿದ. “ಬಿಡಿ ಸಾರ್. ಎರಡಾಣೆ ನಿಮಗೆ ಹೆಚ್ಚೆ ಕೊಟ್ಟಿ ಏನಂತೆ? ನಾವೇನು, ನೀವೇನು? ಎಲ್ಲರೂ ವರಮಾತ್ತನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ. ಹೋಗೋವಾಗ ನಾವೇನು ದುಡ್ಡು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗ್ತೀವ್ಯೆ ಸಾರ್. ಏನಿದ್ದು ಪಾಪ ಪುಣ್ಯ ಎರಡೇ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೆ ಬರೋದು. ಎರಡಾಣೆ ಹೆಚ್ಚೆ ಕೊಟ್ಟಿ ಏನಂತೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಕ್ಕೆ ಪ್ರಪಂಚವೇ ಮುಳುಗಿಹೋಗುವಾಗ....”

ಆಗ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಇದೆಲ್ಲಾ ವಿಶ್ವಪ್ರಳಯದ ಸುದ್ದಿಯ ಪರಿಣಾಮ. ಅಷ್ಟಲ್ಲದೆ, ಈ ವಿನಯ, ಈ ಸೌಜನ್ಯ, ಈ ಸತ್ಯ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ನಮ್ಮ ಮುಳ್ಳುರು ತೈಲ ಶಕಟದವರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ?

—ಕೆ. ಎನ್. ಕಿಟ್ಟನ್

“ನೋಡಿದ್ರ ಭಟ್ಟ, ಎಂತ ಕೆಟ್ಟಕೆಲ್ಸ ಆಗಿತ್ತು, ನನ್ನ ಅಸ್ತಿನೆಲ್ಲ ಅನಾಥಾಲಯಕ್ಕೆ ಬರೆಯೊಕ್ಕೋಗಿದ್ದೆ ಅ ಇತರಿ ಸಿನ್ಯಾಸಿಗಳ ಮಾತು ಕೇಳೊಂಡು”

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX X   ಗಾಂವರ ಗುಂಪು   X X   X   X   X XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

“ಕಾನ್ಸ್ವಲೇಷನ್ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ”

ಭವಣೆಗೊಂಡು ಬೊಂಬಾಯಿ ಸೇರಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಲಂಡನ್ನಿನ ನಭಿಮುಖವಾಗಿ ನಿಂತ, AII ಅವರ ಕಾನ್ಸ್ವಲೇಷನ್ ವಿಮಾನವನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು ಗಾಂವರೊಡೆಯರು. ಲಂಡನ್ ಸ್ಪೀಕರಿನಲ್ಲಿ ಕರೆ ಬರುವುದನ್ನೇ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಂಕ, ಮರುಳ, ಮಡೆಯ, ಮುಠಾಳರೊಡಗೂಡಿ ಸ್ಯಾಂತಾಕ್ರಾಸ್ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ತಲೆಯ ಮೇಲಿನ ಹ್ಯಾಟನ್ನು ತೆಗೆದು ಸ್ವಟಿಕ ಮಣಿ ಹರಡಿದಂತೆ ಬೋಳುತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹರಡಿದ ಬೆವರು ಹನಿಗಳನ್ನು ಒಳಜೇಬಿನಿಂದ ತೆಗೆದ ಕೊಳಕು ಕರ್ಚಿಫಿನಿಂದ ಒರಸಿಕೊಂಡು ಬೀಸಿದ ಬಿಸಿ ಗಾಳಿಗೆ ಒರಸಿದ ತಲೆಯೊಡ್ಡಿದ್ದರು.

ಆತಂಕಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಗೆಹರಿದು ವಿಮಾನ ಹತ್ತುವ ಮುಹೂರ್ತಕ್ಕೆ ಕಾದಿದ್ದರು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ಹಾದಿ ಹಿಡಿದ ಅವರು ಇಲ್ಲದ ಶಹಣೆ ಕಳೆಯನ್ನು ಮುಖದಲ್ಲಿ ತರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಶತಯತ್ನ ನೆಡೆಸಿದ್ದರು. ಹಾಗೇ ಸುತ್ತು ಕಣ್ಣು ಹಾಯಿಸಿದರು. ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗರು ಹಾಕುವ ಬ್ರೇಸಸ್ ನಮೂನಿಯ ಬ್ರೇಸಸ್ ಇರುವ ಲಿಂಗ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಧಡಿಯನೊಬ್ಬನೊಡನೆ ಜಿಲ್ಲುಜಿಲ್ಲು ಬಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಚಲುವೆ ಎಂದು ಭ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡ ಬಿಳಿಯ ಹೆಂಗಸು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಳು. ಮೈತುಂಬ ಸೆರಗು ಹೊದ್ದು ಗಂಡನೊಡನೆ ಮಾತಾಡಲೂ ನಾಚಿಕೆಪಡುವ ಭಾರತ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಪಳಗಿದ ಅವರ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಈ ದೃಶ್ಯ ಮುಳ್ಳಿನ ಹಾಗೆ ಕುಕ್ಕಿತು. ಬ್ರೇಸಸ್ಸಿನ ನಡುವೆ ಇಣಕಿ ನೋಡುವಂತೆ ತುಂಬಿಬಂದ ಎದೆ—ತುಂಬು ಬಿಳಿಯ ತೋಳು, ಬಡ ನಡು, ಬಳ್ಳಿಯಂತೆ ಆ ಭಡವ ಬಿಳಿಯನಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅಸಹ್ಯ ದೃಶ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ ನೋಡಬೇಕೆಂದೆನಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

“ಗುರುಗಳೇ ಇದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ದೃಶ್ಯ”—ಎಂದು ಆ ದೃಶ್ಯವನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಮರುಳ ಹೇಳಿದ. ಗುರುಗಳು ನಾಚಿದರು. ತಾವು ಹಾಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಈ ಶಿಷ್ಯ ನೋಡಿದ್ದು ಅವರ ಮುಖಕ್ಕೆ ಅಪರಾಧಿ ಕಳೆ ತಂದು ತುಂಬಿತ್ತು.

“ಮರುಳಾ ಇದು ವಿಲಾಯಿತಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೊದಲ ಪರಿಚಯ.”

“ನಮ್ಮೂರು ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟಿನಲ್ಲೂ ಇದೇ ಗೋಳು. ಇವರಿಂದಲೇ ಕಲಿತರ ಬೇಕು ನಮ್ಮ ಲೋಕಲ್ ದೊರೆ-ದೊರೆಸಾನಿಗಳು”

“ತಲೆಹರಟೆ ಬೇಡ ಮಗನೇ—ಇದೋ, ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ, ನನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಏನೂ ತಿಳಿಯದವರಂತೆ ಇರಬೇಕು ತಿಳಿತೇ—ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನೋಡೋ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮೂರ ದೊರೆ-ದೊರೆಸಾನಿಗಳನ್ನು ಏಕೆ ನೋಡಿದಿ ?....”

“ನಮ್ಮನ್ನ ನೋಡಿದವರೆಲ್ಲಾ ಏನೂ ತಿಳಿದ ಗಾಂಪರು ಅಂತಲೇ ಅನ್ನುತ್ತಿರು ವಾಗ ಏನೂ ತಿಳಿಯದವನ ಹಾಗೆ ಹೇಗೆ ಇರುವುದು? ತಲೆಶಿರೋಭಾರವಲ್ಲವೇ ಇದು?”

“ಏ ಮರುಳಾ, ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳೋದು ಬಿಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಟೀಕಾ-ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಾ ಏಕೆ ಮಾಡ್ತಿಯೋ.” “ಗುರುಗಳೇ ನಾನು ಆ ಪ್ರೇಸಸ್ಸಿನ ದೊರೆಸಾನಿನ ನೋಡಲಿಲ್ಲ—ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆ ಮೂಲೇಲಿ ಇದ್ದಳಲ್ಲಾ, ಆ ಅಂಗ್ರೇಜಿ-ಆ ಮಹಾತಾಯಿ-ಆ ಕಾಳಭೈರವಿಯ ತುಟಿಯ ರಂಗು ಹೆಚ್ಚೆಂದು ನೆಕ್ಕಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದನಲ್ಲಾ ಆ ಆ ಬಿಳಿಯ ಅದನ್ನೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲ”

—ಎಂದು ಮಡ್ಡಿ ಅಂದಾಗ ಗುರುಗಳು ಆ ಕಡೆ ನೋಡಿದರು. ಪ್ರೇಯಸಿ ಯನ್ನು ಗಗನಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿ ದಿನದಿನಗಳು ಏಕಾಕಿತನದಲ್ಲಿ ಕಳೆಯಬೇಕಲ್ಲಾ— ಆಕೆ ದೂರವಾಗುವ ಮುನ್ನ ಹವಳದ ಕುಡಿಯಂತಹ ತುಟಿಗಳ ಸವಿ ಅದಷ್ಟು ಸವಿದುಬಿಡುವ ಆತುರವಿತ್ತು ಆ ಬಿಳಿಯ ದೊರೆ-ದೊರೆಸಾನಿಗಳಲ್ಲಿ. “ಶಿವಶಿವಾ— ತ್ರಿನೇತ್ರರದ್ವಿದ್ವರೆ ಈ ಕಾಮಣ್ಣಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆ” ಎಂದರು ಗುರುಗಳು ಕೆಂಪುಕಣ್ಣು ಮಾಡಿ. ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿದ ಮಂಕ,

“ತಾವು ತ್ರಿನೇತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕಾಮದಹನ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ—ಪಾರ್ವತಿ ಪರಿಣಯ ಆಗಬೇಕಲ್ಲವೆ?”—ಎಂದು ಕುಮಾರ ಸಂಭವದ ಸಂದರ್ಭ ಸೂಚಿಸಿ ಮುಗುಳುನಗೆ ನಕ್ಕ. ಗಾಂಪರೊಡೆಯರು ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದ ಪ್ರೇಮ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ತಟಕ್ಕನೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತಂದ ಈ ಮಂಕಶಿಷ್ಯನ ಮೇಲೆ ಕೋಪವೇ ಬಂತು. ಅರ ಕೋಣಂನಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳು ಮಿಡ್‌ವೈಫ್ ಪಂಕಜಾಕ್ಷಿಯೊಡನೆ ನೆಡೆಸಿದ ಪ್ರೀತಿಯ ಪರಿಣಾಮ ಮರೆಯದ ಗಾಯವಾಗಿತ್ತು. (ವಿದೇಶ ಯಾತ್ರೆಯ ಸಂಭ್ರಮ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಈ ಗಾಯದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.) ಮಂಕನು ಶಿವ- ಪಾರ್ವತಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾಮದಹನದ ನಂತರ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ತಮ್ಮ ಬಲ ಗಾಲ ಮೀನುಖಂಡದ ಮೇಲೆ ಎಡಗೈ ಆಡಿಸಿದರು. ಅರಕೋಣಂನಲ್ಲಿ ಪಂಕ ಜಾಕ್ಷಿಯ ಪ್ರೇಮದ ಫಲವಾಗಿ ಪೂರಾ ಕೋಣರಾದ ಮರೆಯದ ಗಾಯದ ಗುರ್ತು ಕೈಗೆ ಹತ್ತಿತು.

“ ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನಿ....ಫ್ಲೈಟ್ ನಂ. ೧೦೭—ಡೆಮಾಸ್ಟ್ರಸ್—ಪ್ರಾಗ್—
ಡೆಸಲ್‌ಡಾರ್ಫ್—ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಲಂಡನ್‌ಗೆ ಹಾರುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರುಗಳು AII
ಕಾನ್ಸಲ್ಟೇಷನ್ ವಿಮಾನ “ ಅಯೋಧ್ಯಾರಾಣಿಗೆ ತೆರಳಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ—ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ
ರಿಗೂ ಸುಖಪ್ರಯಾಣ ಬಯಸುತ್ತೇವೆ....”

—ಎಂಬ ಕೂಗು ಧ್ವನಿವರ್ಧಕದಿಂದ ಕೇಳಿಬಂತು. ಈ ಕೂಗು ಗುರು
ಗಾಂಪರೊಡೆಯರ ಅರಕೋಣ—ದೊರೆ—ದೊರೆಸಾನಿಯರ ಪ್ರೇಮ ಸಲ್ಲಾಪದಿಂದ ಬಗಲ
ಚೀಲವನ್ನು ಹೆಗಲಿಗೇರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಶಿಷ್ಯರನ್ನ ಕುರಿತು ವಿಮಾನ ಹತ್ತುವ
ಮುನ್ನ ಎರಡು ಹಿತನುಡಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದೆನಿಸಿತು.

“ ಮಂಕಾ—ಮಡೆಯಾ—ಮರುಳಾ—ಮಡ್ಡಿಗಳೇ—ಅಂ ತ ರ ರಾ ಸ್ತ್ರೀಯ
ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಗುಂಪಿಗೆ ನಾವೀಗ ಸಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಗಂಭೀರ—ಘನತೆ—ಮಂಕುತನ—
ಹೆಡ್ಡ್ ಮಡ್ಡೀ ಸ್ವಭಾವದ ಮರುಳರಂತಾಡಬೇಡಿ ಮಡೆಯರಾ — ದೂರದೇಶ — ಅಲ್ಲಿನ
ರೀತಿ ನೀತಿಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಮಠಕ್ಕೆ—ನನ್ನ ಗುರುತ್ವಕ್ಕೆ—ನಮ್ಮೂ
ರಿಗೆ—ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕಾಂಬೆಗೆ—ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ಮರ್ಯಾದೆ ಕಾಪಾಡಬೇಕು—
ತಿಳಿಯಿತೆ? . ”

—ಎಂದು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ‘ಅಯೋಧ್ಯಾರಾಣಿ’ಯ ಕಡೆ ಹೊರಟರು.
ಗಾಂಪರೊಡೆಯರ ಭಾವಪೂರ್ಣ ಭಾಷಣ ಮಂಕನಲ್ಲಿ ಆವೇಶ ತಂದಿತು. ಮೊದಲೇ
ಕನ್ನಡಾಂಬೆಗಾಗಿ ಕೊರಗುವ ಕೆಚ್ಚಿದೆಯ ಕನ್ನಡಿಗ ಅವನು ಇನ್ನು ಗುರುಗಳು
ಹುರಿದುಂಬಿಸಿದರೆ ಕೇಳಬೇಕೆ. ದಿಗ್ವಿಜಯಕ್ಕೆ ಹೊರಟ ಕಾರ್ತಿಕೇಯಂತೆ “ ಬೋಲೋ
ಕರ್ನಾಟಕ್ ಮಾತಾಕೇ—ಬೋಲೋ ಕನ್ನಡ್ ಮಾತಾಡೋ ಜನಕೇ ”—ಎಂದು
ಕೂಗಿದ. ಶಿಷ್ಯರೆಲ್ಲರೂ “ಜೈ” ಎಂದು ಮುಗಿಲು ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಕೂಗಿದರು. ಇಡೀ
ಸಾಂತಾಕ್ರಾಸ್ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣವೇ ಈ ಜೈಕಾರಕ್ಕೆ ಅದುರಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಈ
ಗಾಂಪರ ಗುಂಪನ್ನೇ ನೋಡಿ ತಮ್ಮರಿವಿಲ್ಲದೇ ಇವರಾರೋ ಮಹಾತ್ಮರಿರಬೇಕೆಂದು
ಕೈ ಮುಗಿದುಬಿಟ್ಟರು.

ನಮ್ಮ ಹಿಂದೀಯನೊಬ್ಬ ವಿಲಾಯಿತಿಗೆ ಹೊರಟರೆ ಆತನನ್ನು ಕಳಿಸಲು
ನೂರಾಹನ್ನೊಂದು ಮಂದಿ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮನ ರಣರಂಗಕ್ಕೆ ಹೊರಟದ್ದಾ
ನೆಯೋ ಎಂಬಂತೆ ವರ್ತಿಸುವರು ಇವನ ಬಂಧು ಬಾಂಧವರು. “ ರ್ರಿಯಾ ”
ಎಂದು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಮೂಗಲ್ಲಿ ಗಂಗಾಧಾರೆ ಹರಿಸುತ್ತಾ ಅತ್ತೀಬಿಡುವರು.

ಗಾಂಪರೊಡೆಯರು ಹಾಗೇ ಒಮ್ಮೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಬಾಲ್ಯನಿಯಲ್ಲಿ
ಜನ ಬಿಕ್ಕಿಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಇವರೂ ಅತ್ತರು. ಶಿಷ್ಯರೆಲ್ಲರೂ
ಬಂಜಿ ಹೊಡೆದುಬಿಟ್ಟರು.

ಮುಂದೆ ಗುರು—ಹಿಂದೆ ಶಿಷ್ಯರು ಎಲ್ಲ ಪುಡಿ ಚಿಲೈ ಸಾಮಾನುಗಳೊಡನೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಷನ್ ವಿಮಾನದತ್ತ ನಡೆದರು. ಹಾಗೇ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಹೊರಟಿದ್ದರು.

ನಾಲ್ಕು ಇಂಜಿನ್ನುಗಳಿಗೆ ಅದೇನೋ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ದೊಡ್ಡ ಪೈಪುಗಳಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ರೋಲು ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೊಂದರ ಸಮಯ. ಸಾಂತಾಕ್ರಾಸ್ ವಿಮಾನನೇಲ ತನ್ನದೇ ಆದ ವೈಖರಿಯ ದೀಪದ ಚಲ್ವಿಕೆ ತಾಳಿತ್ತು. ಗಂಭೀರವಾಗಿ 'ಅಯೋಧ್ಯಾರಾಣಿ' ನಿಂತಿದ್ದಳು. ಎತ್ತರದ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳು ಇವರನ್ನು ಎದುರುಗೊಂಡವು. ಮೇಲೆ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಟ್ಟು ಹಿಡಿದು ಪೆನ್ನಿಲ್ಲಿ ನೊಡನೆ ನಿಂತಿದ್ದಳು 'ಗಗನಸಖಿ'. ಮಂಕ ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿದ—ನಮ್ಮ ಲೋಕಲ್ ಡಕೋಟಾ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿನ ಕಂತ್ರಿ ಗಗನಸಖಿಗಿಂತ ಲಕ್ಷಪಾಲು ಸುಂದರ ವಿದ್ದಳು ಈಕೆ. ಹೊ! ಆ ನೀಳಮೂಗಿನ ದುಂಡುಮುಖ—ಬಂಗಾರದ ಬಣ್ಣದ ಹರಪಿಕೊಂಡ ಕೇಶರಾಶಿ—ತುಟೆಯ ಕೆಂಪು ರಾಗ—ದುಂಡು ತೋಳು—ತುಂಬು ಎದೆ—ಬಡನಡು—ಸೈಲಾನ್ ಕಾಲುಚೀಲದಲ್ಲಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮೀನುಖಂಡ—ಹೈ ಹೀಲಿನ ಕರಿಯ ಬೂಡ್ಡು—ಅವಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮಂಕ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಆರು ಮೆಟ್ಟಿಲು ದಾಟಿ ಮೇಲೆ ಜಿಗಿದ. ಏಳನೇ ಮೆಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಎಡವಿದ. ಬಿದ್ದ. ಕ್ಯಾನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಹೊ—What is that. Take care—ತ್ಯೊ ತ್ಯೊ—ಪಾಪ—ಇತ್ಯಾದಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಟ್ಟರು. ಗಗನಸಖಿ ಈ ಮಂಕನ ತೋಳು ಹಿಡಿದು ಎಬ್ಬಿಸಿದಳು. "Are you hurt?" ಎಂದು ಉಪಚರಿಸಿದಳು. ಎತ್ತರದ ಆ ಸುಂದರಿಯ ಮುಂದೆ ಬಚ್ಚಾ ಆದ ಈ ಮಂಕ ಅವಳ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಪುಳುಕಿತಗೊಂಡ. "Yes my dear hurt at heart" (ಹೌದು ಪ್ರಿಯತಮಳೇ, ಹೃದಯ ವೇದನೆ) ಎಂದೆನ್ನುವ ಮನಸ್ಸಾಯಿತು. ಈ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಗುರುಗಳು ಮೇಲೇರಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಏನೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ಮಂಕ ನಂತೆ ಮಂಕ ಆ 'ಗಗನಸಖಿ' ಯನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ "Sorry" ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಏನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಎಲ್ಲರ ಹೆಸರನ್ನೂ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಇವರುಗಳು ಕೂಡುವ ಸೀಟಿನ ನಂಬರನ್ನೂ ಹೇಳಿ ಒಳಗೆ ಕಳಿಸಿದಳು. ಒಳಗೆ ಹೋದೊಡನೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಇವರಿಗೆ ದಾರಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದ.

ಮೊದಲನೆ ತರಗತಿಯ ನೀಳ ಕಾಲು ಚಾಚುವ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಮುಂದೆ ಇದ್ದ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದಾಗ ಟೂರಿಸ್ಟ್ ತರಗತಿಯ ಮಾಮೂಲು ಸೀಟುಗಳಿದ್ದವು. (ಇದು ರೈಲು ಡಬ್ಬಿಯ ಮೂರನೆಯ ತರಗತಿಯ ಹಾಗೆ) ೨೦, ೨೧, ೨೨, ೧೩, ೧೪, ೧೫ ಎಂದು ಎಣಿಸಿ ಗಾಂಪರೊಡೆಯರನ್ನು ಅವರ ಶಿಷ್ಯರುಗಳನ್ನೂ ಕೂರಿಸಿದರು.

ಆ ದೀಪ—ಆ ಮೆತ್ತನೆಯ ಸೋಫ, ನೆಲಕ್ಕೆ ರತ್ನ ಗಂಟೆ—ಬಿಸಿ—ತಣ್ಣ ನೆಯ
ಗಾಳಿಯ ಕೊಳವಿ—ಬಹು ಸುಂದರ ಅಚ್ಚುಗಟ್ಟು ಷೇವಿಂಗ್ ಸೆಲೂನ್ ಇದ್ದ
ಹಾಗಿತ್ತು ಆ ಕ್ಯಾಬಿನ್ನು. ಹೌದು ಷೇವಿಂಗ್ ಸೆಲೂನೇ ಒಂದೊಂದು ಸೀಟಿಗೆ
ಬೊಂಬಾಯಿಂದ ಲಂಡನ್ನಿಗೆ ಗಂಟೆ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಚಂಡಿಕೆ ಬೇಕೆ?

ಗುರುಗಳು ಶಿಷ್ಯರ ಸಮೇತ ಅವರವರ ಸೀಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂತರು. ಅಬ್ಬ !
ಬಾಯಿಲರ್ ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಹುರಿದಂತೆ ಸೆಕೆ, ಒಳಗೆ ಬೆವರು ಧಾರೆಧಾರೆಯಾಗಿ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ
ಹರಿಯತೊಡಗಿತು. ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಚಳಿ ಎಂದು ಈಗಲೇ ಉಣ್ಣೆ ಸೈಟರು—
ಕೋಟು—ಓವರ್ ಕೋಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಗುರು ಶಿಷ್ಯರು ಬಾಂಡ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಡಳಕೆ
ಹುರಿದಂತಹ ಸೆಖೆಯಾದದ್ದು ತಡಿಯಲಾರದೆ “ಯಸ್ಟೇ ಸತ್ತಿ” ಎಂದು ಕೂಗಿದ
ಮರುಳ. ಗುರುಗಳು ಹಾಗೇ ವದ್ದಾಡಿದರು—ಕೋಟು ತೆಗೆದರು. “Can I
help you” ಎಂದು ಮಧುರವಾಣಿ ಹೇಳಿತು. ತಿರುಗಿದರು, ಗಗನಸಖಿ ಇವರ
ಕೋಟು ತೆಗೆದು ಅಟ್ಟಲಿನ ಮೇಲೆ ಇರಿಸಿದಳು. ಗುರುಗಳು ಹಾಗೇ ಅವಳನ್ನ
ನೋಡಿದರು—ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದರು—ಇವರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಆ ಬ್ರೆಸಸ್ಸು ಲಂಗ ಹಾಕಿದ
ದೊರೆಸಾನಿ ಕೂತಿರಬೇಕೆ” “Very SULTRY” ಎಂದಳು ಆಕೆ—“ಹಿ ಹಿ ಹಿ”
ಅಂದರು ಗುರುಗಳು. ಮಲ್ಲಿಗೆ ವಾಸನೆಯು ಮೂಗಿಗೆ ಬಡಿಯಿತು. “ಗಗನಸಖಿ”
ನೊಬ್ಬ ಬಿಳಿಯ ಮೆತ್ತನೆಯ ಟರ್ಕಿ ಟವಲನ್ನು ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೋಯಿಸಿ
ಇಡಿಕೊಲಾನ್ ಸಿಂಪಡಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದ. ಅದನ್ನ ತೆಗೆದು ಮುಖಕ್ಕೆ
ಒತ್ತಿಕೊಂಡು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಾಗ—ಸ್ವರ್ಗಸುಖ ಇದೇ ಇರಬೇಕೆಂದೆ
ನಿಸಿತು. ಆ ಬಿಸಿಯೆಲ್ಲ ಹೊಗಿ ತಂಪಡರಿತು. ಬಹು ಹಿತವಾಯಿತು. ಈ ಹಿತ
ವನ್ನು ಗುರುಗಳು ಅನುಭವಿಸಿ ಕಣ್ಣು ಅರ್ಧ ಬಿಟ್ಟು ಆ ದೊರೆಸಾನಿಯ ಬ್ರೆಸಸ್
ನೋಡಿದರು. ಅವಳು ಈ ತಣ್ಣನೆಯ ಟೌಲನ್ನು ತೋಳಿಗೆ ತಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ
“This is Cooly—fine” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಕೊಂಚ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಸೌರಿಸಿಕೊಂಡಾಯಿತು. ಹಾರೊಪ್ಲೇನಿನ ಧ್ವನಿ
ವರ್ಧಕದಿಂದ ಕೋಮಲ ಸ್ವರ ಮೂಡಿಬಂತು “ಸ್ವಾಗತ—ಸುಸ್ವಾಗತ—ಮಾನ್ಯ
ರಾದ ನಮ್ಮ ಅತಿಥಿಗಳೇ ಈಗಿನಿಂದ ಲಂಡನ್ ತಲುಪುವತನಕ ನೀವು AII
ಕಂಪನಿಯ ಅತಿಥಿಗಳು. ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಹಿತಕ್ಕೂ ನಾವು ಜವಾಬ್ದಾರರು. ‘ಅಯೋಧ್ಯಾ
ರಾಣಿಯು’ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹಂಸತೂಲಿಕಾ ವಿಮಾನದೊಡಾದಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡೊಯ್ಯು
ವಳು. ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿರುತ್ತೇವೆ ೧೮೦೦೦೦ದಿಂದ
೨೦೦೦೦೦ಅಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾರುತ್ತೇವೆ. ಹೊರಗೆ ಎಷ್ಟೇ ತಣ್ಣಗಿರಲಿ ನೀವಿರುವಲ್ಲಿ ಹಿತಕರ
ಉಷ್ಣಾಂಶವಿರುತ್ತದೆ—ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿವತ್ತಡ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕ್ಯಾಬಿನ್ನು ವತ್ತಡ
ಹಿತಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಮಾನದ ಕಮ್ಯಾಂಡರ್ ಶ್ರೀ ಜೋಸೆಫ್—ಶ್ರೀ

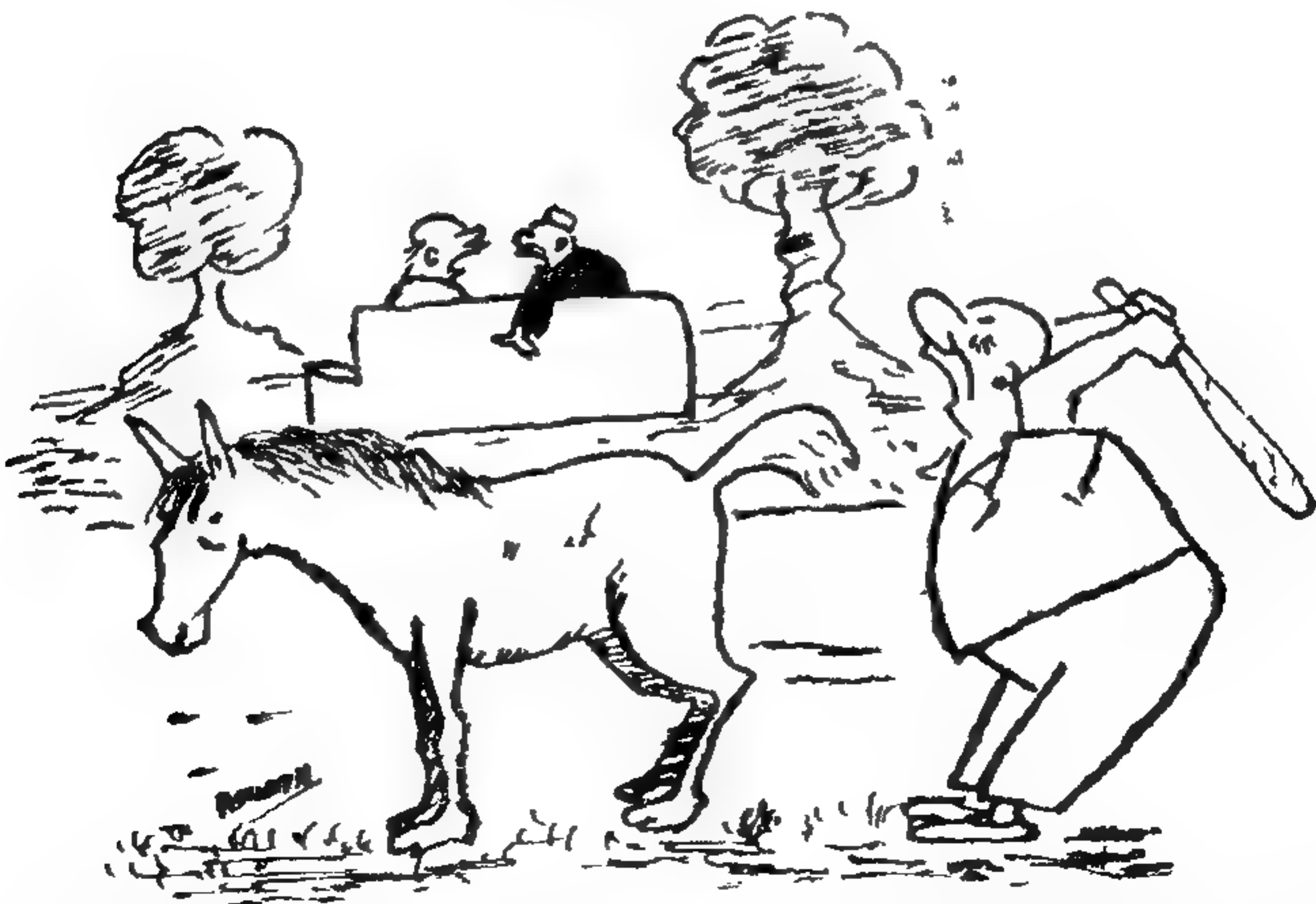
ಕೋಪ್ಪೆಲೆಟ್ ನಾಯಕ್—ನ್ಯಾವಿಗೇಟರ್ ಶ್ರೀ ಜೋಷಿ—ಮತ್ತೆ ಏರ್ ಹೋಸ್ಟೆಸ್ ಮಿರಾಂಡಾ—ನಿಮಗೆ ಸುಖಸ್ವಯಾಣ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ....”

—ಎಂದು ಮಧುರವಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು. ಯಾರೋ ಅಡಿಕೆ-ಚಾಕೋಲೇಟ್—ಲವಂಗ ತಂದು ಮುಂದೆ ಹಿಡಿದರು. ಗುರುಗಳು ಗಾಬರಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರು.

“Passengers please Fasten your belts—ದಯವಿಟ್ಟು ವಿಮಾನ ಆಕಾಶ ಸೇರುವತನಕ ಧೂಮಪಾನ ಮಾಡಬೇ....ಶುಭಂ”—ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿತು ಮುಗಿಸಿದಳು ಮಿರಾಂಡ.

ನಾಲ್ಕು ಇಂಜಿನ್ನೂ ಭೋರ್ಗರೆದವು. ವಿಮಾನ ನೆಲದ ಒಂದು ತುದಿಗೆ ಹೋಯಿತು ಕಾನ್ಸ್ಟೇಷನ್. ಮರುಳ ಕೆಟೆಕಿಯ ಬಳಿ ಇದ್ದ. ಮಿಕ್ಕವರೂ ಹೊರಗೆ ನೋಡಿದರು. ಬೊಂಬಾಯಿ ವರ್ಣರಂಜಿತ ದೀಪಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನಿಯಾನು ಲೈಟು—ಮಯೂರಿ ಆರ್ಕ್ ದೀಪಮಾಲೆ ಗಾಂಪರ ಗುಂಪಿಗೆ ಬಹು ತಂಪು ತಂದಿತು. ವಿಮಾನ ಹೊರಟಿತು—ವೇಗವಾಗಿ ಸಾಗಿ ಅರಬ್ಬಿಸಮುದ್ರದ ಕಡೆಗೆ ಏರಿ ಏರಿತು—ಬೊಂಬಾಯನ್ನು ಮೇಲಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ ದೀಪರಾಜದ ರಾಜಧಾನಿ ಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ದೀಪದ ಸೌಂದರ್ಯ ಅನುಭವಿಸಿದರೂ ಮಂಕು ಮಡೆ ಯರು ಗಾಬರಿಯಾಗೇ ಗಗನ ಸೇರಿದರು. ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಕತ್ತಲೆಯ ಗವಿಯನ್ನ ಹೊಕ್ಕಂತೆ ಅಯೋಧ್ಯಾರಾಣಿ ಕತ್ತಲ ಕಡಲಲ್ಲಿ ತೇಲಿ ಹೋದಳು.

—ದಾತರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ್

“ಪಾಪ ದೊಡ್ಡ ಅಸ್ತಿವಂತ ಅವನು, ಮೊನ್ನೆ ರೇಷನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಳೆದೊಂಡ,”

ಈಗ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ !

ಅಗಸ್ತ್ಯ ಕೃತಿಗಳು !

ಸುದರ್ಶನ ಕಾದಂಬರಿ ರತ್ನಗಳು

ಅ. ನ. ಕೃ. ರವರ ಹೊಸ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾದಂಬರಿ

★ ರೂ ಪ ಶ್ರೀ ★

ತ್ರಿವರ್ಣ ಮುಖಚಿತ್ರ

೨೧೨ ಪುಟಗಳು

ಎ ರ ಡು ರೂ ಪಾಯಿ

★

ತ್ರಿವೇಣಿಯವರ

ಬಸವರಾಜ ಕಟ್ಟಿಮನಿಯವರ

ಅ ಪ ಜ ಯ

ಸಾ ರ್ವಾ ತ್ಯಾ ರ

ಅಪಸ್ವರದ ಮುಂದಿನ ಭಾಗ

ಜನಪ್ರಿಯ ಆವೃತ್ತಿ

೨-೦೦

೨-೦೦

★

ಇತ್ತೀಚಿನ ಜನಪ್ರಿಯ ಪ್ರಕಟನೆಗಳು

ಅ. ನ. ಕೃ. ರವರ

ಉಮಾಪತಿ

ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಪುರಾಣಿಕರ

ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾಗೆ ★

ನುಡಿಮುತ್ತು ★

ದೇವರ ಕೂಸು

೨-೫೦

೨-೫೦

೨-೦೦

★

ಬೀ CHI ಯವರ

ದೇ ವ ನ ಹೆ ರ ಡ

ತಿಂ ಮ ರ ಸಾ ಯ ನ

೨-೫೦

೨-೫೦

ಸುದರ್ಶನ ಪ್ರಕಟನೆಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೇ ಬರೆಯಿರಿ

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ—ಅ. ನ. ಕೃ., ತ. ರಾ. ಸು., ಬೀ CHI, ತ್ರಿವೇಣಿ, ಕೃಷ್ಣ ಮೂರ್ತಿ ಪುರಾಣಿಕ, ವೀರಕೇಸರಿಯವರ ಎಲ್ಲ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಎಂ ರಾಮ ಮೂರ್ತಿ, ನರಸಿಂಹಯ್ಯ, ಮಾ. ಭ. ಶೇಷಗಿರಿ ಮುಂತಾದವರ ಅನೇಕ ಪತ್ತೆದಾರಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಇವೆ.

ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೂ ಓದುಗರೂ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪಾಟಕಗಳು ಮಾತ್ರ ಮಕ್ಕಳ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ ಇವೆ.

ಸು ದ ರ್ಶ ನ ಪ್ರ ಕಾ ಶ ನ

ಕಾರಾವಿನಾಸ

ತಿಪಟೂರು.

Koravanji, August 1960

ಸಾಕಾರ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ಮೇಲ್ಮೈಯನ್ನೂ
ಉಜ್ವಲವಾಗಿ ಬಳಿಯಲು ಯೋಗ್ಯ

ಷಾಲಿಮಾರ್ ಸೂಪರ್‌ಲಾಕ್

ಸಿಂಥೆಟಿಕ್ ಎನಾಮೆಲ್

- ಬೇಗನೆ ಒಣಗುವ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಒಣಗುವ ಬಹಳವಾಗಿ
ಥಳಥಳಿಸುವ ಸಿಂಥೆಟಿಕ್ ಎನಾಮೆಲ್.
- ಒಳಭಾಗಕ್ಕೂ ಯಾ ಹೊರಭಾಗಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಯೋಗ್ಯ.
- ಬ್ರಶ್‌ಮಾಡಲು, ಸ್ಪ್ರೇ ಯಾ ಡಿಪ್ ಮಾಡಿ ಬಳಿಯಲು ಯೋಗ್ಯ.
- ಒಂದರೊಂದಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಕಲಸಬಹುದಾದ
38 ಬಣ್ಣಗಳಿವೆ.

SHALIMAR PAINT, COLOUR & VARNISH CO. PRIVATE LTD.

Calcutta • Bombay • Madras • New Delhi • Kanpur

(ಬರ್ಮಾ ಮತ್ತು ಸಂಹಲ ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ರಫ್ತು ಮಾಡುವವರು)

TSPW 553 KAN

For 3 way Beauty Treatment....

RAJA

SNOW

AMLA HAIR OIL , KASTURI SOAP

MANYAM & CO. PANGLOSS MADRAS MADURAI BOMBAY

INSTALL

Kirloskar

ESTD. 1889

CENTRIFUGAL
PUMPING SETS

Built for rugged and continuous service
KIRLOSKAR pumpsets feature the latest
in design development. Increasingly
popular in irrigation projects, these pump-
sets combine trouble free service and
low maintenance costs. Available
in different types and sizes.

*For Particulars :***KIRLOSKAR BROTHERS, LTD****SRI NARASIMHARAJA ROAD****Post Box 606 : : BANGALORE-2**

Printed by B. S. Iyengar, Bangalore City.**Publisher—B. N. Gupta****Editor—M Sivaram**